

Otroški parlamenti

60let
Zveza Prijateljev Mladi
Mladine Slovenije

Miklošičeva 16, 1000 Ljubljana, Slovenija
www.zpms.si, info@zpms.si
tel: +386 1 2396 710, 2396 720
faks: +386 1 2396 722
Slovenian Association of Friends of Youth

MAGNETOGRAMSKI ZAPIS ZASEDANJA 24. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

60let
Zveza Prijateljev Mladi
Mladine Slovenije

24. nacionalni otroški parlament

ZASEDANJE
24. nacionalnega otroškega parlamenta z osrednjo temo

RAZMERE V DRUŽBI

Državni zbor Republike Slovenije
Ljubljana, 7. april 2014

Zasedanje 24. nacionalnega otroškega parlamenta (NOP) je potekalo 7. aprila 2014 v Državnem zboru RS. Tema razprav je bila RAZMERE V DRUŽBI. Zasedanje je otvorila Ana Vilhelmina Verdnik iz Maribora, predsednica 23. NOP.

Začetek: ob 9. uri

Ana Vilhelmina Verdnik: Pozdravljeni na 24. nacionalnem otroškem parlamentu. Najprej bi želela pozdraviti vse mlade parlamentarce in parlamentarke, ki so se tukaj zbrali, mentorje in mentorice, koordinatorje otroških parlamentov ter vse ostale povabljene goste. Še posebej velja pozdrav naši današnji gostiteljici, gospe Polonci Komar, podpredsednici Državnega zbora RS in predsedniku RS, Borutu Pahorju. Veseli smo, da ste se odzvali našemu povabilu. ... *aplavz...*

Torej, najprej bi želela za pozdravne besede gospo prositi Polonco Komar, podpredsednico Državnega zbora.

Polonca Komar: Lepo pozdravljeni! Hvala za besedo. Gledam naokrog, se mi zdite sami novi, nadobudni in mislim, da lahko skupaj naredimo marsikaj za našo lepo Slovenijo.

Spoštovani predsednik RS Borut Pahor, spoštovana predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije Darja Groznik, spoštovane kolegice in kolegi poslanci, spoštovani visoki gostje in predani mentorji. Predvsem pa cenjene mlade parlamentarke in parlamentarci, lepo pozdravljeni v Državnem zboru! V veliko čast in zadovoljstvo mi je, da sem lahko danes, v imenu predsednika Državnega zbora, Janka Vebra, tu med vami, na 24. nacionalnem otroškem parlamentu, ki bo v nadaljevanju z vašimi razpravami iskal odgovor na izziv razmere v družbi. Prinašam vam pozdrave našega predsednika Državnega zbora, ki se trenutno mudi na delovnem obisku v tujini, vsem skupaj pa želi uspešno delo in prijetno druženje.

Pred nekaj leti je v Sloveniji izšla knjiga pravnika dr. Mira Cerarja z naslovom Kako sem otrokom razložil demokracijo. V njej avtor, poleg razumljive in izčrpne razlage demokracije, razloži še številne druge pojme, ki so povezani s to obliko družbene ureditve. Tako lahko izvemo, kaj pomenijo izrazi, kot so politika, država, parlament, ustava. Ni dvoma, da demokracije ni brez učenja in brez pogovora, toda meni se zdi, da vi demokracijo doživljate in spoznavate vsak dan. V svoji družini, v razredu, v svojem kulturnem društvu ali morda v kakšnem športnem klubu. Ves čas ste soočeni z izbiro ali nekomu pomagate narediti domačo nalogo, mu zagrenite dan z opazko na družbenem omrežju, da se kot prostovoljci vključite v delo planinskega društva ali kar doma s kavča opazujete mamina gospodinjska dela. Nenehno smo tudi soočeni z medsebojnim prilagajanjem in upoštevanjem mnenj drug drugega, z iskanjem optimalnih ali če hočete, usklajenih rešitev, pa naj bo to glede nakupa šolskih potrebščin, obiska koncerta ali varčevanja za družinsko potovanje. Vse to so temelji demokracije in če kje, potem tudi v politiki velja, da so osebne vrednote pomembne in da je zgled najboljše vzgojno sredstvo.

Imela sem priložnost videti zapisnik enega od številnih otroških parlamentov, kjer so vaši domžalski vrstniki kot največje probleme v družbi opredelili različne predsodke, medvrstniške konflikte, podcenjevanje, diskriminacijo, nestrpnost, celo elektroniko, ki lahko negativno vpliva na odnose med ljudmi. Po razpravi pa so bili učenci višje stopnje soglasni, da je probleme treba reševati sproti in to s pogovorom. Zadali so si iskreno nalogo, da bodo s tem začeli pri sebi, da bodo skušali za tak način delovanja spodbuditi prijatelje, da bodo doberdelni in da bodo nesebično razdajali srečo drugim. Lahko vam povem, da so to tudi vrednote, ki so me vodile, da se aktivno vključim v politično življenje in da skušam po svoji vesti prispevati k blaginji naše domovine. Kot eno izmed devetdesetih poslank in poslancev Državnega zbora, me iskreno zanimajo kakovostne rešitve za uresničitev temeljnih človekovih pravic, za izboljšanje bivalnih razmer, za izboljšanje izobrazbene sestave, za povečanje zaposljivosti, izboljšanje zdravstvenega varstva, ohranjanje in razvijanje nacionalne identitete, kamor sodijo kultura, šport in popularne dejavnosti, skrb za slovenski jezik ter dvig ozaveščenosti, da živimo v svobodni, mirni in nadvse ustvarjalni Evropski uniji.

Imamo svojo državo, vi ste ena prvih generacij, ki ves čas živi v skupnosti, o kateri so sanjale številne generacije. Če smo ob osamosvojitvi govorili o novih temeljih za boljšo prihodnost Slovenije, je sedaj zagotovo ključni čas za oceno, kaj smo dosegli in kaj je treba postoriti v prihodnje. Zato sem ponosna na vas, da ste lani ob svoji razigranosti znali oceniti, da odrasli, ki vodimo to državo, potrebujemo tudi vaš glas in vaše razumevanje, zato sem danes tukaj, da vas poslušam in slišim. Otroški parlament bo prihodnje leto obeležil 25. obletnico delovanja. Po vsakem zasedanju ste skrbno zapisali svoja stališča, poglede in predloge rešitev. Morda je to priložnost, da skupaj pogledamo, kaj smo v tem času uresničili, kaj smo spregledali in kaj potrebuje zagon iz mrtve točke, lahko skupaj ugibamo kaj bi lahko bil rezultat pregleda minulega dela. Imate morda kakšno drzno idejo? Naj vam pomagam; je lahko Slovenija država, ki bi morda celo prva na svetu po ilustrirani ustavi za otroke in mlade dobila tudi samostojno otroško ustavo, kot rezultat naprežanj vaših številnih predhodnikov, generacij predanih učiteljev, mentorjev in ne nazadnje iskreno zainteresiranih politikov? Verjamem, da bi bila takšna ustava najboljši prerež razmer v družbi ter pot, ki jo bomo skupaj prehodili v naslednjih letih.

Ker je ta dvorana, v kateri sicer zaseda Državni zbor in v kateri vas danes gostimo, v javnosti velikokrat razumljena kot mesto prepira, vas želim ob koncu spomniti, da je parlament stičišče različnih pogledov, vendar pa verjamem, da imamo vsi en sam skupni cilj, le poti do njega so včasih različne. Ljudje smo si različni, to različnost moramo sprejemati in dopuščati. Drage mlade obiskovalke in obiskovalci našega hrama demokracije, v življenju ne boste mogli uveljaviti vsega, kar boste želeli in vsega, kar se bo od vas pričakovalo, vedno pa boste lahko dali vse od sebe in poskusili. In kot pravi latinski pregovor: Od dobrih besed do dobrih dejanj je težka pot. Srečno vsem skupaj! ...aplavz...

Ana Vilhelmina Verdnik: Hvala za te uvodne besede, sedaj pa pozivam gospoda predsednika Boruta Pahorja, da prav tako poda uvodni nagovor. Izvolite! ...aplavz...

Borut Pahor: Spoštovane mlade poslanke in poslanci, ko sem jaz bil vaših let, Slovenci nismo imeli takega parlamenta. Imeli smo skupščino, ki pa ni bila parlament samostojne države. Jaz se težko spomnim natančno ali sem imel v vaših letih kakšne natančne sanje o svoji prihodnosti, razvil sem jih malo kasneje kot gimnazijec, zagotovo kot študent, vendar pa se v tistem času, zlasti med našimi starši, ki so si želeli, ki so stremeli za boljšim življenjem, veliko govorilo o ameriških sanjah. O družbi, ki bi bila demokratična, v kateri bi veljala tržna ekonomija, v kateri bi tisti, ki znajo in zmorejo več, imeli več, tudi o solidarni družbi, kjer bi tisti, ki tega ne zmorejo, ne po svoji krivdi, bili vendarle oskrbljeni tako, da bi bilo njihovo življenje dostojno in dostojanstveno. V državi, ki bi bila odprta, kjer bi lahko vsakdo študiral tisto, kar bi želel in šel študirat tisto, kar bi želel, kjer bi si vsakdo ustvaril družino po svoji presoji, v življenjskem stilu – takem in drugačnem, kot ga doživlja sam. Skratka neko svobodno, odprto, tekmovalno in

hkrati solidarno družbo. Take se mi zdi, so bile sanje naših staršev, metaforično bi rekel, v letih ko sem bil jaz v osnovni šoli.

In potem sem imel priložnost in čast, da sem kot še mlad fant bil demokratično izvoljen, prvič leta 1990 v to isto ustavo, ki še ni bila tako lepo opremljena kot je zdaj. Bil sem eden najmlajših delegatov skupščine, zamenjala se je oblast, zamenjal se je sistem. Ni se zamenjala samo politična oblast in sistem, zamenjal se je tudi ekonomski in gospodarski sistem. Prišlo je do silovitega, nepredvidljivega sunka v vrednostnem sistemu, ampak v tistih dveh letih, 1991 in 1992, smo Slovenci sprejeli odločitev, da ustanovimo svojo državo in da napišemo slovenske sanje. Več kot četrto stoletje kasneje ugotavljamo, da nismo zadovoljni s tem, kar imamo in da to niso tiste sanje, ki smo jih sanjali tisti večer, ko je bilo krasno, jasno junijsko nebo in se je zdelo, da bo Slovenija samo še ena izmed zvezd visoko na nebu. Očitno smo želeli hitro preveč ali pa nismo razumeli občutljivosti sprememb, mogoče nismo znali zasukati vseh stvari v pravo smer. Vsekakor se je v zelo zgoščenem času, v četrto stoletje, zgodilo za našo domovino marsikaj dobrega, postali in ostali smo samostojna država, uveljavili smo se v svetu kot samostojna država, postali smo član evropske družine narodov in držav, postali smo član pomembnega vojaškega zavezništva in smo zaradi tega toliko bolj varni. Težko pa bi rekel, zdaj to vprašanje je skoraj neolikano, ali bi ljudje odgovorili, da so tudi toliko bolj srečni kot so bili. No sreča je zelo subjektiven pojem, meni se zdi, da se z njo ne gre *hecati*.

Vsekakor je čutiti neko razočaranje, glede na pričakovanja, ki smo jih imeli, morda razmere niso tako zelo surove, kot se zdi tudi v primerjavi z drugimi državami, odstopajo pa v marsičem, skorajda v vsem, od pričakovanj, ki smo jih imeli. Ali smo imeli mogoče previsoka pričakovanja? Mogoče, ampak to ni razlog za to, da bi ugotovili, da so nedosegljiva in da bi se zdaj predali in da bi se glede razmer, v katerih smo se znašli, sprijaznili s tistim, kar imamo. Marsikaj od tega ni slabo in je primerljivo dobro tudi z državami, s katerimi se želimo primerjati, marsikaj pa ne. Demokracija je naredila svoj korak naprej, jaz se spomnim zelo hudih, ostrih besed, ki so bile izrečene tukaj, v začetku parlamentarne demokracije, marsikdaj so bili nastopi poslancev izven političnega bontona. Politična kultura je naredila velik korak naprej kljub temu, da si tega včasih ne znamo predstavljati ali pa nočemo priznati, jaz sem vendarle imel toliko izkušenj v mednarodni in parlamentarni in drugi politiki, da to lahko rečem. Slovenci smo glede tega naredili pomemben in zrel korak naprej. Mi imamo seveda še naprej še veliko večje aspiracije in sanje in bomo šli po tej poti naprej, ampak tukaj je bil narejen velik korak. Ljudje lahko svobodno povedo svoje stališče in trudijo se, večinoma, da bi to naredili na način, ki ne bi bil žaljiv za tistega, ki misli drugače.

V gospodarskem smislu smo sicer povprečno napredovali, tako da ljudje danes uživajo višji standard v povprečju, kot so ga pred osamosvojitvijo. Vendar pa so razlike med ljudmi velike, veliko večje kot smo si jih predstavljali takrat, ko smo v ta sistem zakorakali. Pa niti ne mislim, da vi in vaši starši, vključno z mano in mojim sinom, menimo, da smo si obetali in sanjali družbo brez razlik, razlike zaradi teh ali onih razlogov, zlasti če so utemeljene na prednosti, na znanju, na delavnosti, na tem da ste bolj podjetni, na tem da ste bolj drzni, na tem, da mislite bolj *out-of-the-box* kot tisti zraven vas. Če igrate po istih pravilih kot drugi, ki vsega tega nimajo, imajo pa enake možnosti kot vi, ni nič narobe če imate več in če ste za to nagrajeni. V tem je smisel družbe, v kateri smo in v tem smislu nismo pripeljali razmer v tisto stanje, ki smo si ga predstavljali pred četrto stoletje. Očitno je, da smo se ob tem procesu, ko se je na začetku zdelo, da je najbolj sposoben tisti, ki največ ima, ne nujno tisti, ki največ zna ali tisti, ki ima nekatere druge lastnosti, ampak tisti, ki največ ima, znašli v skorajda izprijeni družbi tik ob začetku krize leta 2009. Zdi se mi, da ko smo začeli sanjati slovenske sanje, nismo znali na nek način prilagoditi ali pa zavarovati vrednostnega sistema, ga najprej osnovati, potem pa obraniti pred napadi hitrega procesa privatizacije in vseh drugih stvari, ki so spreminjale gospodarsko življenje. Zaradi vsega tega je prišlo do socialnih in drugih razlik, ki so za veliko večino nas postale nelegitimne in zato danes velika večina ljudi misli, da živimo v nepravični družbi. Ne obsojajo tega, da je tekmovalna, ampak, da v tem tekmovanju ni pravičnosti, da ni tistih pravil, ki bi se jih vsi držali, da bi potem lahko res na osnovi delavnosti, sposobnosti, podjetnosti in inovativnosti uspeli boljši.

Ali je vse, kar smo v gospodarskem smislu ustvarili, ničvredno? Ne, tudi tukaj so napredki, zlasti zdaj ob času, ko se kriza vendarle počasi le posklavlja, vam bi rad povedal, da imam možnost govoriti z mladimi podjetniki, ne

dosti starejšimi od vas, 10 let, morda 15 let, nič več, ki ustvarjajo nova podjetja, *start-up* podjetja, mikro in majhna podjetja z veliko dodano vrednostjo. Nič se ne sprašujejo o tem, kako je slabo vzdušje in atmosfera v državi, ampak razmišljajo s svojo glavo in gredo s svojimi idejami naprej. To je zametek nove slovenske zdrave osnove, ki bo verjetno napotek za prihodnost. Imamo očitno politični sistem, ki uspeva uspešno prenašati te spremembe v družbi, to nam je uspelo in imamo gospodarski sistem, ki se počasi vleče iz krize, imamo očitno še vedno neke težave pri *resetiranju* nekega vrednostnega sistema, ampak tudi tukaj se mi zdi, da počasi, a zanesljivo prihaja do nekega luščenja in tudi vi boste danes povedali, kako to vidite. V mednarodnem smislu je Slovenija dobro zapisana, to vam lahko zagotovim, predstavljal sem jo kot predsednik parlamenta, kot predsednik vlade in danes jo predstavljam kot predsednik republike. Nedolgo tega sem bil na vrhu Evropska unija - Afrika v Bruslju, ne glede na to, da imamo težave, imamo Slovenci nek sloves majhnega, a trdoživega naroda, ki je bil vedno na nek način vzor, kljub temu da trenutno nismo država, ki beleži najboljše gospodarske ali kakšne druge kazalce.

Skratka, tisto vprašanje, ki si ga po moje smete in si ga tudi na nek način morate zastavljati kot generacija, ki bo odločala o sebi in svojih otrocih, o vaših otrocih je, kako torej v nekem prehodnem sistemu, ki ga boste prejeli kot dediščino od nas, predati stvari naprej tako, da bodo tiste slovenske sanje, ki so jih imeli vaši očetje in stari očetje, izsanjane. Se pravi, da bomo živeli v družbi, ki bo ohranila naš jezik, našo kulturo, ki bo sposobna ohraniti vse tisto kar nas kot Slovence določa, ki bo omogočila, da boste živeli vse tiste življenjske cilje, osebne in družinske, da boste hkrati odprti v sodoben svet, meja bo še manj kot jih je danes, ko boste vi tisti, ki boste odločali o prihodnosti. Ko bo ta odprtost pomenila seveda tudi velik udar in pritisk na vas z vrednostnim sistemom in celo vrsto drugih stvari, ki se vam bodo poskušale nekako potisniti v naročje kot nekaj, kar bi naj potrebovali pa mogoče ne boste. Govorim o globalizaciji in vsem tem, s čimer se boste morali soočiti, kako boste tekmovalni takrat v tistem svetu? Upam da, in si ne znam predstavljati drugače, da bomo takrat še sestavni del Evrope, kako se bomo znašli takrat sredi evropske družine, kako bomo skupaj nastopili v svetovnih problemih, ampak vsekakor se mi zdi, da nas je kriza naučila, da je treba sproti razmišljati in ocenjevati naš napredek in dosežek, ter da ni mogoče reči, da je ta tako velik samo toliko, kolikor ima uspehov največ elitni posameznik, ampak večina družbe. Da je to tisto kar nas drži pokonci, saj smo Slovenci majhna nacija in pri nas je socialno vprašanje tudi nacionalno vprašanje. Če ne bomo povezani, socialni, nas bodo lažje razgradili, tudi nacionalno. V tem smislu boste vi premišljevali o vaši prihodnosti in kolikor bom imel časa bom rad prisluhnil vašim razmišljanjem. Zavedajte pa se, da živite v stoletju, kjer je potrebna podjetnost, kjer je potrebno razmišljati *out-of-the-box*, kjer je potrebno biti drzen, tekmovalen, kjer se je potrebno truditi biti boljši, kjer ni nič narobe če se trudite biti odlični in je to hkrati čas, ko je treba gledati tistega na levi in desni, ki mogoče ni tako dober ali odličen kot vi, ampak tudi on mora iti naprej. Ker če bo razlika med njimi in vami prevelika, bo prišlo do nekega loma, ki bo potem oviral vas in njega. Torej, da boste šli skupaj naprej, saj so to neke slovenske sanje, ki smo jih imeli takrat in ne smejo zamreti. Morajo iti naprej in vi ste tista generacija, poslanke in poslanci sklica otroškega parlamenta, ki boste razpravljali o razmerah v družbi in o napredku.

In zadnja stvar, ki vam jo rečem, ker sem imel v soboto pogovor s srednješolci na Metelkovi o evropski prihodnosti, ko velikokrat hodim po naši deželi na razprave o prihodnosti in sedanjosti, opažam stvar, ki mi daje velik navdih in deluje skoraj patetično in vas vljudno prosim da mi verjamete: mladi niste obremenjeni z bremenami preteklosti. Nočete biti obremenjeni s tem do te mere, da bi nam zaviralo pogled na prihodnost. Ste radovedni glede preteklosti in vas zanima, zakaj se vaši starši in stari starši prepirajo glede nečesa iz zgodovine, vendar vas to ne obremenjuje do te mere, da ne bi znali sveže pogledati naprej. Druga stvar pa je, da vi že odraščate v času krize in razmer, v katerih ne vlada iluzija o tem, da bo vse dobro in vse krasno, ampak nasprotno – vlada razočaranost nad tem, kar je. In kadarkoli pride do takšnega stanja, ko pride do konca ta otopelost, se potem začne kreacija in iskanje rešitev, kjer ste vi zdaj. Dovolj je bilo zdaj tega "jamranja", da je vse slabo, zdaj je treba poiskati rešitev in kdor pride z rešitvijo, je junak. Mladi jo iščete, to opažam. Malo starejši od vas jo iščejo povsod, ne sprašujejo več samo "predsednik, kako boste uredili vprašanje zaposlenosti", ampak razmišljajo, kako bodo sami začeli na tem težkem trgu delovne sile uspeli. Če ni službe, si jo bodo ustvarili. Razmišljajo tudi o tem, kako bodo študirali, pa ne samo, da dobijo doktorat, ki bo napisan na

papirju, ampak da bodo čim več znali, ker bodo ustvarjalne osebnosti in se bodo lahko prilagajali, bili dinamični, bodo lahko morda opravljali tudi kateri posel za katerega niso študirali. Mi takšne mentalitete nismo imeli, ne jaz ne moji starši. Vi jo imate in to je neverjetna prednost, ki jo vidim skozi pogovor z vami, opazim pa tudi optimizem, energijo, prepričanje, da je mogoče in vidim točno to, kar sem sanjal in si želel videti. Ta moralni kapital, da lahko premagate obstoječe razmere, da se lahko spopadate z njimi, da ste jim kos, da boste zmagovalci; ta zmagovalna miselnost pa je miselnost te generacije. To je ta zmagovalna miselnost mladih ljudi, ki nas bo popeljala naprej in se je že veselim. Hvala. ...aplavz...

Ana Vilhelmina Verdnik: Hvala za ta govor, sedaj pa pozivam tudi gospo Darjo Groznik, predsednico Zveze prijateljev mladine Slovenije, da poda svoj uvodni govor. Hvala ...aplavz...

Darja Groznik: Spoštovani mladi parlamentarke in parlamentarci, spoštovani predsednik republike, g. Borut Pahor, spoštovana predsednica Državnega zbora, ga. Polonca Komar, poslanke in poslanci, mentorji, koordinatorji, dragi prijatelji mladine. Spet je leto naokoli in zbrali smo se na zaključku letošnjega otroškega parlamenta. Gre za enega temeljnih programov ZPMS, ki je lani zabeležila 60 let svoje bogate zgodovine in prek tega programa spodbujamo participacijo otrok. Temeljno vodilo pri tem je vaša pravica do svobode izražanja in oblikovanja lastnega mnenja.

Tema letošnjega parlamenta je Razmere v družbi. Kakšne so? Mediji nas tako rekoč vsak dan obsipavajo z novicami, ki skoraj nikoli niso pozitivne. To so novice o slabem finančnem stanju naše države, o korupciji, goljufijah, propadanju podjetij, nesrečah, o nižjih plačah, o brezposelnosti, o nekakšnih zarotah in podobno. Če se prepustiš toku teh novic, je vse črnogledo. Velikokrat pomislim kako politično, gospodarsko, družbeno dogajanje vpliva na otroke, ki rastejo, razvijajo svoje talente, ali pa bi morali razvijati svoje talente. Razmere v družbi so večplastne; gre za razmere in dogajanje v lokalnem okolju, na šolah, razmere doma, vse je okolje, kar vas obkroža in vpliva na vas. Družba je širok pojem, to so vaši starši, stari starši, prijatelji, sovrstniki, sošolci, učitelji, prodajalec v vaši trgovini, uslužbenka na pošti, župan, ravnateljica... Vse to je okolje, ki vas obkroža. Odrasli lahko primerjamo razmere v družbi pred tremi desetletji, pred desetletjem in današnjim časom, vi pa te izkušnje ne morete imeti, saj živite in rastete tukaj in zdaj ter svojega otroštva ne boste mogli ponoviti. Tega se moramo odrasli zavedati, tega bi se morali zavedati prav vsi, ki vodijo to državo. Vsakokrat ko v različnih medijih poslušam zgodbe staršev in otrok, ki so se znašli v stiskah, se vprašam, kam smo zapeljali to našo malo državo, zakaj se to dogaja, ali se zavedamo, da so kršene osnovne otrokove pravice? Marsikdo mi je že rekel "ne morem poslušati zgodb botrstva na radiu, preveč grozne so", jaz pa vsakič rečem: "Ja, tudi to moramo slišati, kajti vse to se dogaja okoli nas!" Zato tudi vam polagam na srce, poslušajte te zgodbe, ozrite se naokoli, vi ste tisti, ki lahko pomagate svojim sošolcem, vi morate biti občutljivi za stiske okoli vas. Vsak izmed vas naj se vpraša kaj dobrega ste storili v preteklem tednu. Vse to se tudi jaz sprašujem, saj za dobra dejanja ne potrebujemo denarja, potrebujemo le občutek in voljo. To je ta socialna povezanost, vsaj tako sem razumela predsednika.

Omenila sem otrokove pravice, saj letos praznujemo 25 let odkar je bila sprejeta Konvencija o otrokovih pravicah, ki je temeljni akt našega delovanja. V Konvenciji so zapisane pravice in naj vas ne odvrne beseda otrokove, saj je s tem mišljena starost do 18. leta. Pa veste kakšne so vaše pravice, jih poznate? No, tole vam bo zagotovo všeč: imate pravico do počitka in prostega časa. Pozivam vaše učitelje, mentorje, da kakšno šolsko uro posvetite Konvenciji oziroma pogovoru o otrokovih pravicah, a poleg pravic obstajajo tudi dolžnosti in tudi o tem bi se veljalo pogovarjati. Kako razmišljate, kako bi lahko bili še bolj dejavni, vaš glas pa še močneje zastopan v naši družbi, o tem pa že razmišljamo v Zvezi prijateljev mladine Slovenije. Želim vam pestro, argumentirano in živahno razpravo in iščite rešitve. ...aplavz...

Ana Vilhelmina Verdnik: Hvala za te besede! Sedaj pa pozivam še ostale goste, da se v vrstnem redu kot sedite, predstavite z imenom, priimkom in organizacijo, iz katere prihajate.

Jožef Kavtičnik: Hvala lepa. Sem Jožef Kavtičnik in sem predsednik Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino in ko sem leta 1978, za razliko od predsednika, ki je leta 1990 sedel na to klop, postal učitelj, si niti v sanjah nisem predstavljal, da bom predsednik tega odbora, torej sem presekel vsa moja pričakovanja. Zelo sem vesel, da vas lahko tukaj pozdravim, ne bom dolg, saj je danes beseda vaša, namreč jaz kot poslanec imam veliko več možnosti in priložnosti, da tukaj povem in izrazim svoje mnenje, mišljenje, pomisleke, pripombe in seveda tudi dopolnila. Smo pa 11. 3. 2014 na odboru poslušali vaše predstavnike, ki so nam predstavili zaključek lanskoletnega parlamenta na temo odraščanja. Veliko tega smo slišali kaj vi mislite in moram reči, da za razliko od takrat ko sem jaz bil majhen, pa do danes, teh razlik skoraj ni, kajti otroci kot sem bil jaz, sem želel, da sem slišan in tudi uslišan, tako kot želite biti tudi vi, kar je prav. In kadar se zbere takšna množica mladih, ki želijo povedati to, kar mislijo, se zavedajo svojih odgovornosti in potem se jaz kot bivši ravnatelj, učitelj in poslanec ne bojim za prihodnost te dežele. Seveda so krize tiste, ki nam dajo razmisliti, ampak so hkrati tudi priložnost. Sem prepričan da je veliko takšnih priložnosti in nekaj takšnih bomo tudi danes slišali, ko boste povedali in pokazali kaj vi želite. Kajti ta država je vaša, tako kot moja in če se vi zavedate svoje odgovornosti, kot se jaz svoje, kot bi se je morali vsi zavedati, potem se nam ni treba bati. Odgovornost pa ne pomeni samo kaj dobim, ampak kaj lahko dam in tu je tudi tako na področju, ki ga opravljamo, kot tudi na področju kjer živimo, da pomagam tistemu, komur lahko, ki vem da pomoč potrebuje, ki si sam ne more pomagati, da sem solidaren, da poslušam njegovo različnost. Tako, da vam želim lep in uspešen dan ter bodite optimisti. Hvala!

...aplavz...

Branko Kurnjek: Hvala lepa za besedo, spoštovani vsi prisotni, sem Branko Kurnjek iz Državnega zbora, eden izmed malo mlajše generacije in ko vas takole pogledam, vam pravzaprav kar zavidam. Ko sem bil jaz v vaših letih, sem si tudi želel, da bi lahko kdaj sedel v teh klopih. No pogledjte, pa so leta minila in sedaj sedim v teh klopih, tako kot sedite zdaj in odločam o vaši, naši in o prihodnosti vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije. To, kar danes počnem jaz in moji kolegi, to boste čez nekaj let, vsaj nekateri izmed vas, počeli tudi vi. Da boste to lahko takrat delali dobro, potrebujete uvod, ki ga boste naredili danes. Upam, da boste naredili uspešen uvod, želim vam uspešno delo in tudi prijetno druženje. Hvala lepa! ...aplavz...

Marko Pavlišič: Hvala za besedo, sem poslanec v Državnem zboru približno eno leto. Moram reči, da se danes zelo dobro počutim, že na predpripravi za otroški parlament sem obiskal sejo šolskega otroškega parlamenta v Trzinu in že tam sem slišal zelo veliko lepih in pametnih besed, ter verjamem da bo tudi danes tukaj temu tako. Bi vam pa položil na dušo eno malo kontroverzno idejo: ne bodite pridni, ne vedno delati to, kar drugi pričakujejo od vas, delajte po svoji vesti in delajte to, kar je prav. Tukaj smo danes zato, da poslušamo in ne govorimo, tako da bi vam samo zaželel srečno danes in srečno v nadaljnjem življenju. Hvala! ...aplavz...

Ana Vilhelmina Verdnik: Hvala, veseli smo tudi vaše prisotnosti. Sedaj pa bi želela podati tudi krajše poročilo lanskega parlamenta...

... ga prebere...

Cilj otroškega parlamenta je, da izoblikuje aktivnega državljana. Kar pa vsekakor bomo, saj se že zdaj zavedamo, da prihodnost leži predvsem na nas, mladih. Upam, da se bo tako zgodilo tudi danes, da bodo tudi današnji zaključki prav tako konstruktivni kot lanski in da se v okviru akcij naredi prav tako veliko kot se je lansko leto. Da bo delo nemoteno potekalo, moramo izvoliti novega predsedujočega ali predsedujočo in člane predsedstva. Pred devetimi leti je bilo ob zaključku otroških parlamentov predlagano, da se predstavniki za delovno predsedstvo predlagajo na skupnem pripravljalnem sestanku, ki je potekal 20. marca letos. Torej, parlamentarci, ki so bili predlagani za funkcije delovnega predsedstva so *(prosim, da vstanejo takrat, ko jih*

pokličem): Nomi Hrast iz mariborske regije kot predsednica, Tela Ravnika, ljubljanska regija, kot članica predsedstva, Urška Filipič, pomurska regija, prav tako članica, Marina Vitković iz primorske regije, članica in Peter Alojz Marn, dolenska regija, član. Prosim, da mladi parlamentarci z dvigom rok potrdite predlog novega delovnega predsedstva, ki bo peljalo to zasedanje naprej. ...*kratek premor*... torej, vidim, da ste se večinsko odločili za potrditev. Torej, pozivam vse imenovane, da prevzamejo današnje zasedanje, sama bom pa ostala v pomoč novemu delovnemu predsedstvu. Hvala.

...*aplavz*...

Nomi Hrast, predsednica 24. nacionalnega otroškega parlamenta: Drage parlamentarke, dragi parlamentarci, mentorice in mentorji, gostje in vsi ostali prisotni: pozdravljam vas v imenu celotnega delovnega predsedstva in se vam zahvaljujem za zaupanje. Vodenje današnjega nacionalnega otroškega parlamenta bomo opravljali odgovorno in v dobrobit vseh otrok in mladih v Sloveniji. Na tako pomembnem mestu danes razpravljamo mladi, ki nam za našo Slovenijo, našo domovino ni vseeno. Verjamemo, da bomo danes skupaj zbrali veliko koristnih predlogov, ki jih bodo lahko tisti, ki trenutno odločajo o razvoju Slovenije, čim prej uporabili v praksi. Želimo si tudi, da bi se naše predloge slišalo po vsej

Sloveniji in da bi skupaj oblikovali bolj slovensko prihodnost. Zato smo veseli, da lahko skupaj, z našimi predlogi, oblikujemo razvoj Slovenije. Hvala.

...*aplavz*...

Sedaj pa predlagam, da se posvetimo dnevni redu današnjega srečanja. Vodilna tema 24. nacionalnega otroškega parlamenta je Razmere v družbi. Dnevni red zasedanja najdete v gradivu, ki ste ga prejeli vsi udeleženci. ...*ga prebere*... Če se strinjate z dnevnim redom, prosim, da ga potrdite z dvigom rok. ...*kratek premor*... Hvala, dnevni red je s tem sprejet. Predno pa nadaljujemo z naslednjo točko dnevnega reda, prosim Telo, da vas opozori še na nekaj navodil glede rokovanja z mikrofoni in napravami.

Tela Ravnika: Lepo pozdravljeni tudi v mojem imenu. Opozorila bi vas na delovanje mikrofонов: mikrofoni se vključijo s pritiskom na tipko, ki je označena. Istočasno je lahko vključen le en mikrofoni. Vključi ga tisti, ki mu Nomi da besedo. Vsak, ki se z dvigom roke prijavi k govoru in dobi besedo, vstane in se predstavi z imenom in priimkom ter od kod prihaja. Nihče naj ne vključuje naprav za glasovanje. Glasujemo z dvigom rok. Še to: sedite na stoli odraslih poslancev. Vem, da so udobni, vendar bi vas prosila, da se ne zibate in guncate. Prav tako vas prosim, da imate plastenke z vodo v torbah in ne na mizah.

Nomi Hrast: Sedaj pa bomo podali poročilo o zastopanosti in prisotnosti regij. Prosim Petra Alojza, da ga prebere.

Peter Alojz Marn: Poročilo o prisotnosti in zastopanosti regij: na zasedanju 24. nacionalnega otroškega parlamenta smo prisotni udeleženci in udeleženke in 17 regij, kot jih ima opredeljene Zveza prijateljev mladine Slovenije.

Nomi Hrast: Hvala, Peter Alojz. Sedaj pa gremo na naslednjo točko dnevnega reda, to je glasovanje o temi za 25. otroški parlament. V gradivu imate seznam predlaganih tem, ki ste jih predlagali na občinskih in regijskih parlamentih. Ker pa je bilo vseh predlogov preveč, so vsebinsko smiselno združeni. Obkrožiti morate tri predloge in glasovnice oddati v pisano skrinjico, ki je na mizi v predverju velike dvorane, kjer bo kasneje tudi odmor. Glasovnice pa oddate predno odidete v posamezne skupine. Strokovna služba Zveze prijateljev mladine Slovenije in Marina Vitković, članica delovnega predsedstva, bodo pregledali, katera tema je dobila največ

glasov in o tem bodo poročali ob zaključku. Če bo več tem imelo enako število glasov, pa se bo o temi odločalo z dvigom rok.

Sedaj pa vam podajam še navodila za delo v skupinah: V predverju velike dvorane se boste razdelili v skupine kot so vam že sporočili vaši regijski koordinatorji. Sodelavke Zveze prijateljev mladine Slovenije pa vas bodo odpeljale do ustreznih prostorov. Pred tem pa seveda ne pozabite oddati glasovnic za temo prihodnjega otroškega parlamenta. Hvala.

Na pripravljalnem sestanku pa smo predlagali in izbrali tudi 4 skupine znotraj naslovne teme Razmere v družbi. Vse skupine pa bodo vodile odrasle moderatorke. Prosim vas, da v skupini določite zapisničarja in poročevalca, ki bosta poročala o delu v skupini na plenarnem zasedanju. To je lahko tudi ena oseba. Izbrane teme skupin pa so: 1. skupina: Drugačen sem, saj si tudi ti; 2. skupina: Doseganje ciljev; 3. skupina: Revščina in brezposelnost mladih in 4. skupina: Vpliv medijev. Delo v skupinah bo potekalo v dveh delih. Med njima pa bo ob 10.20 uri polurni odmor v predverju velike dvorane, kjer boste našli prigrizek in brezalkoholno pijačo. Tako, pa smo prišli do zaključka našega prvega dela srečanja. Sedaj pa sledi odhod iz velike dvorane in oddaja glasovnic. Prosim vas, da se vsi vrnete v veliko dvorano ob 11.50 uri. Bodite točni, saj se ob 12. uri začne neposredni prenos na TV Slo 3. V dvorani takrat ne sme biti nereda. Za udeležbo se zahvaljujem Polonci Komar, podpredsednici Državnega zbora in predsedniku RS, Borutu Pahorju. Sedaj pa vas vabim na oddajo glasovnic in na delo v skupinah. Hvala.

...aplavz...

Mladi parlamentarci zapustijo veliko dvorano.

Oddaja glasovnic za temo 25. otroškega parlamenta

Delo v skupinah

Ob 11.50 se vrnejo v veliko dvorano in nadaljujejo s plenarnim zasedanjem.

Nomi Hrast: Pozdravljeni nazaj, na drugem delu zasedanja 24. nacionalnega otroškega parlamenta, kjer razpravljamo na temo Razmere v družbi. Kot vidimo, se nam je pridružilo lepo število vabljenih gostov, kar nas zelo veseli. Lepo pozdravljam vse vabljenе goste in Vas vabim, da se po vrsti kot sedite predstavite na kratko z imenom in priimkom, ter institucijo od kjer prihajate. Prisotne pa prosim za aplavz našim gostom, hvala! ...aplavz...

Vlasta Nussdorfer: Lepo pozdravljeni, sem Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic v Republiki Sloveniji. Zelo sem vesela in počaščena, da sem že drugič na vašem nacionalnem otroškem parlamentu, z veseljem vam bom prisluhnila in se, upam, tudi vključila v debato. Hvala lepa! ...aplavz...

Eva Tomič: Sem Eva Tomič z Ministrstva za zunanje zadeve, kjer vodim Sektor za človekove pravice in sem danes tukaj z veseljem, kjer spremljamo Marto Santos Pais, ki je predstavnica generalnega sekretarja Združenih narodov zoper nasilje nad otroki. Se veselim razprave, hvala lepa in tudi popoldanskega dela na okrogli mizi, ki jo soorganiziramo. Hvala lepa! ...aplavz...

Marta Santos Pais: Hello, good morning, I'm Marta Santos Pais and I come from United Nations. – Dober dan vsem skupaj, sem Marta Santos Pais in prihajam iz Združenih narodov. ...aplavz...

You understand english better than I do your language, I'm sure, but I want to tell you in two minutes that I deal with violence against children. I try to learn from how children view the impact of violence on their lives and I am very eagered to learn about your recomendations and I am going to bring your recomendations to other children I will meet in other parts of the world. And I just want to say for now, congratulations for being members of this Children's parliament. It's fantastic, that you are contributing to the development of your country with your very important recomendations and discussions. Thank you! – Torej zagotovo vi razumete angleško bolje kot jaz vaš jezik, naj pa na kratko za zdaj povem, da se pri Organizaciji združenih narodov ukvarjam z nasiljem nad otroki in, da me zelo zanima kako otroci po svetu občutijo nasilje. Zato me zelo zanimajo vaša priporočila, tisto kar boste vi danes povedali, da bom lahko prenesla to otrokom po svetu, ki jih bom srečevala kasneje. Za sedaj pa res čestitke in zelo sem vesela, da ste danes tudi vi tukaj in da lahko prispevate nekaj k politiki svoje države. Hvala! ...aplavz...

narodov ukvarjam z nasiljem nad otroki in, da me zelo zanima kako otroci po svetu občutijo nasilje. Zato me zelo zanimajo vaša priporočila, tisto kar boste vi danes povedali, da bom lahko prenesla to otrokom po svetu, ki jih bom srečevala kasneje. Za sedaj pa res čestitke in zelo sem vesela, da ste danes tudi vi tukaj in da lahko prispevate nekaj k politiki svoje države. Hvala! ...aplavz...

Darja Groznik: Pozdravljeni še enkrat, mi smo se že spoznali, sem Darja Groznik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije, ki vodi ta program otroški parlament. ...aplavz...

Uroš Grilc: Prav toplo pozdravljeni, sem Uroš Grilc, minister za kulturo in bom z veseljem prisluhnil vaši razpravi, kajti vprašanje otroške ustvarjalnosti in kulturno – umetnostne vzgoje se nam zdi izredno pomembno za razvoj vsakega posameznika. Hvala! ...aplavz...

Majda Potrata: Lep pozdrav vsem, sem Majda Potrata, poslanka iz poslanske skupine Socialnih demokratov, poleg svojega, vam seveda prinašam pozdrave celotne poslanske skupine. Iz leta v leto spremljam Otroški parlament, veselim se vsakoletne razpisane teme in težko pričakujem, kaj boste povedali letos. Hvala! ...aplavz...

Agata Zupančič: Lepo pozdravljeni, jaz sem Agata Zupančič z direktorata za javno zdravje Ministrstva za zdravje. Dobrodošli v parlamentu na ta čudovit pomladanski dan! ...aplavz...

Jožef Kavtičnik: Še enkrat lep pozdrav, danes dopoldne sem vas že nagovoril, še vedno sem Jožef Kavtičnik, član Pozitivne Slovenije in predsednik Odbora za izobraževanje. Z veseljem bom prisluhnil kaj ste danes razpravljali in seveda tudi zaključke te razprave in upam, da bomo lahko te vaše zaključke implementirali tudi v določene programe, ki jih izvajamo v naši državi. Hvala! ...aplavz...

Bogdan Benko: Lep pozdrav vsem, moje ime je Bogdan Benko, sem državni sekretar v Ministrstvu za zunanje zadeve, pristojen za Mednarodne organizacije in mednarodno razvojno sodelovanje. Z veseljem in zanimanjem bom prisluhnil vašim mnenjem in predvsem vašim priporočilom, kako izboljšati razmere v družbi. Hvala! ...aplavz...

Tone Dolčič: Dober dan, moje ime je Tone Dolčič, sem namestnik varuhinje človekovih pravic, zadolžen sem za področje otrokovih pravic in dovolite, da izkoristim to priložnost, da vas povabim k sodelovanju. Žal si že več let prizadevamo vzpostaviti neposredno sodelovanje z mladimi na temo participacije oziroma vprašanj, ki se vam odpirajo in mislim, da je današnji parlament tudi priložnost, da vzpostavimo kakšne konkretne stike in seveda sklenemo konkretne dogovore o sodelovanju. Hvala lepa! ...aplavz...

Lea Javornik Novak: Lep pozdrav tudi v mojem imenu, jaz sem Lea Javornik Novak z direktorata za družino na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Naš direktorat se med drugim ukvarja tudi prvenstveno s pravicami otrok, z nasiljem v družini, s spolnimi zlorabami otrok, z razvojem področja človekovih pravic v okviru otrok in mladine, tudi s participacijo, zato se veselim vaših odgovorov, pozivov, skrbi in pomislov v zvezi z današnjo situacijo v družbi in jih bom z veseljem prenesla tudi kolegom na ministrstvu. Hvala! ...aplavz...

Alja Klopčič: Pozdravljeni, moje ime je Alja Klopčič, sem z Ministrstva za zunanje zadeve, Sektor za človekove pravice. Pravice otrok so tudi ena izmed tematik, ki jih pokrivamo in danes mi je v veliko čast, da imam priložnost poslušati razprave. Hvala! ...aplavz...

Fani Nolimal: Lep pozdrav vseh prisotnim, vam dragi razpravljalci, učenci, kot tudi mentorji, sem Fani Nolimal, prihajam z Zavoda Republike Slovenije za šolstvo. Z veseljem bom prisluhnila, kot že veliko let poprej, vašim pobudam, predlogom, ki jih bomo potem skušali pri naši podpori šolam in vašim učiteljem kar najbolje upoštevati. ...aplavz...

Tomaž Bergoč: Lep pozdrav še z moje strani, moje ime je Tomaž Bergoč, prihajam s Slovenske fundacije za Unicef. Zelo se veselim, da vas bomo slišali in še bolj iskreno upam, da vas bomo tudi upoštevali. Hvala lepa! ...aplavz...

Nomi Hrast: Najlepša hvala vsem! Veseli smo vaše prisotnosti in sedaj tudi mi, mladi, vemo kdo vse sedi z nami in nas posluša. Predsednica vlade, gospa mag. Alenka Bratušek, se nam bo pridružila ob 13. uri skupaj z ministrom za izobraževanje, znanost in šport ter ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Morda pa še čisto kratka obrazložitev našim vabljenim gostom; v dopoldanskem času smo razpravljali v štirih skupinah znotraj naslovne teme Razmere v družbi in te skupine so bile: "Drugačen sem, saj ti tudi ti!", "Doseganje ciljev", "Revščina in brezposelnost mladih" ter "Vpliv medijev". Sedaj pa vabim poročevalce, ki ste jih izbrali v skupinah, da pridete za govorniški pult in v petih minutah podate to, o čemer ste se pogovarjali v skupini, vaše ugotovitve in zaključke. Ko končate pa prosim, da oddate poročilo enemu od nas v delovnem predsedstvu, najlepša hvala. Po vsaki predstavitvi pa bo sledila 20 minutna razprava in vsak prijavljen v

razpravo, naj prosim svojo misel strne v eni do dveh minutah, v razpravi pa vas tudi prosimo, da se ne ponavljate. Ko vam dam besedo, se predstavite z imenom in priimkom ter regijo, od kjer prihajate. Med razpravo vas prosimo, da ne ploskate, ploskamo ob koncu razprave vsake skupine. Še enkrat prosim poročevalce, če lahko predstavijo svoje zaključke v petih minutah.

Sedaj sledi poročanje po skupinah in najprej vabim na govorniški oder poročevalca prve skupine **DRUGAČEN SEM, SAJ SI TUDI TI!** Prosim.

...aplavz...

Maša Trubačev, Notranjska: Pozdravljeni tudi z moje strani, sodelovala sem v razpravi na temo »Drugačen sem, saj si tudi ti!« in z našo skupino smo pravzaprav prišli do nekega zaključka, da ljudje velikokrat ne najdemo razlike med besedo drugačen in različen. Če uporabimo besedo drugačen, to pomeni, da sebe dvignemo na višjo stopnico ali pa da nekoga drugega dvignemo na višjo stopnico od nas. Različen pa pomeni, da človeka sprejmemo na enako raven kot smo mi. Ali je to dobro? To si človek lahko izbere sam, to je odvisno od človekovega osebnega pogleda na to stvar. Vsi ljudje pa imamo drugačne interese in zakaj pravzaprav ljudje izločamo ostale? Prišli smo do odgovora, da zato, da bi povzdignili sebe višje od njih. To počnemo prav vsi, ampak stopimo pred ogledalo in pogledjmo, kaj nas dejansko žene

v to, da druge izločamo, od kod ta potreba? Vsa živa bitja, predvsem pa ljudje si želimo biti v socializaciji in živimo tako, da se razdelimo v različne skupine, kar je dobra stvar, vendar je včasih lahko tudi problem, ko ne vemo ali nas bodo znotraj te skupine sprejeli. Predvsem je najbolj važno, da si upamo reči, da smo tukaj in da opozorimo tudi na svoje mnenje, da si upamo povedati nekaj, kar mislimo mi. Lažje je sicer biti enak ostalim, ker veš, da te ne bo nihče izpostavljal in ne bo imel nič proti tebi, ampak drugačnost je tudi nekaj dobrega. Sicer pa ne smemo pretiravati s tem, da ne pride do fanatičnosti. Mediji imajo velik vpliv na naše poglede, na družabnih omrežjih, facebooku in ostalih vidimo recimo lepše od nas, boljše od nas, zaradi česar sami sebi kvarimo samozavest. Mislim, da bi se to moralo nekako spremeniti, saj je od nas samih odvisno kako daleč bo prišlo, na način kako bomo mi vzgajali naše otroke, ali jih bomo vzgajali po dobri strani ali mogoče po napačni. Ljudje imamo pravzaprav zelo velik problem, saj ne vemo kje bi našli rešitev, ali bi poslušali koga drugega, ali bi poslušali starše ali sebe. Največji problem je to, da mislimo samo na danes in tukaj...

NN: ...ne mislimo pa kaj bo jutri in tam. Pogovarjali smo se tudi, kako bi lahko takšne razlike in drugačnosti, ki se dogajajo rešili, tiste slabe seveda. Prvo smo povedali, da je najprej treba pogledati pri samemu sebi in tako rečeno, *pomesti pred svojim pragom* ter šele nato pogledati, kaj so napake drugih in jim pomagati, da jih popravijo, ne pa da jih mi popravljamo. Pri rešitvi ni potreben samo eden, treba se je spraviti skupaj in jih skupaj rešiti. Upajmo si reči, jaz sem tukaj in jaz to želim popraviti, vsi skupaj pa lahko popravimo še več. Skupaj lahko začnemo reševati stvari, sami pa lahko pripomoremo k temu. Povedati je treba svoje mnenje ter da smo tukaj, da smo pripravljeni povedati, kaj in kako in se s tem tudi soočiti in to popraviti. Kot je že prej Maša omenila, pogledjmo se v ogledalo, kaj je tisto, da v meni zbudi željo po izločanju drugih, ali je to res tisto, kar si želimo? Si resnično želimo delati drugačnosti in razlike med ljudmi? Ne, mi si tega ne želimo!

Delamo ogromne razlike, npr. revni in bogati. Vedno manj se sprašujemo, zakaj je sploh prišlo do tega, vendar to ni tisto, kar si mi želimo. Želimo si povedati, da smo si na svetu vsi enaki, vendar materialne in druge stvari med nami delajo razlike. Kot sem že omenila, kaj nam je bolj vredno od sreče, ki jo imamo, do tistega da smo med sabo prijatelji, da živimo v sožitju in se med seboj razumemo. To je tisto kar želimo, ne tisto, kjer ima nekdo več in nekdo manj, temveč da se razumemo.

...aplavz...

Nomi Hrast: Prosim eno od vaju, ki sta podali poročilo, da oddata poročilo enemu od nas izmed delovnega predsedstva in najlepša hvala. Sedaj sledi 20 minutna razprava in prosim tiste, ki niste sodelovali v določeni skupini ter tudi goste, da se po potrebi vključite v razpravo. Hvala!

... tišina ...

Se pravi... Ima kdo kaj povedati na to temo? Ja, prosim...

Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic: Bom pa mogoče prebila led, pa boste potem vi. Zelo mi je všeč, kot varuhinji, ta tema, ki ste jo kot prvo izbrali in tudi vaša razmišljanja. Lahko bi rekli, tako različni, a z enakimi pravicami, ki pa jih ne smemo uveljavljati le zase, pač pa jih je nujno priznavati tudi drugim. Nihče naj ne bo tudi neviden. Kot vemo, so bili to včasih otroci s posebnimi potrebami, nerodno je bilo njim in njihovim staršem. Danes so tu med nami in zelo se trudimo, da bi jih spoznali in nas včasih celo obogatijo. Tako je recimo varuh v lanskem decembru spoznal deklico z Downovim sindromom, imeli smo jo pri nas na praksi in moram reči, da je bila pravo darilo za nas. Tema se mi torej zdi zelo zanimiva, da se učite strpnosti in seveda tudi spoznavanje različnosti, ker boste bogatejši. Hvala!

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Ja prosim, Celje.

NN: Jaz bi rada samo povedala, da vidimo samo to, kako se ljudje razlikujejo. Da se nismo dovolj osredotočili na to, kako se morajo ljudje v šoli že od malega učiti in navajati na to, da se učenci spoštujejo med sabo in ne samo učitelji, ampak tudi starši morajo znati dati neko pravo vzgojo. Da se lahko otrok že od majhnega navadi na to, da zna sprejemati. Na primer tudi mi smo imeli eno sošolko, ki so jo zafrkavali in mislim, da se moramo osredotočiti tudi na to, da ne smemo opozarjati samo mlade na to, ampak moramo tudi starejše učiti, kako mlade o tem naučiti, da se bodo znali razumeti. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala! Prosim pa tudi, da tisti, ki ima kaj za povedati, vstane in se predstavi z imenom, priimkom in regijo, od kjer prihaja.

Klara Brežnik, Celje: Aja, jaz sem Klara Brežnik iz Celja. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala, dalje. Ja prosim, Maribor.

Sara Ferjuc, Maribor: Meni se zdi, da je drugačnost nekaj dobrega, ker jaz sem tudi bila vedno drugačna. Jaz nisem zmeraj bila takšna kot sem zdaj in res, da sem sovražila moje sošolce po eni strani, ker so me izzivali, ker sem imela 10 kg več, ampak po drugi strani sem jim pa tudi malo hvaležna.

Nomi Hrast: Hvala.

Mira Ignjatović, Nova Gorica: To kar so že prej omenili, da morajo starši dobro vzgajati svoje otroke, vprašali bi se lahko, kakšna je pravilna vzgoja, saj vsak starš vzgaja otroke na svoj način in ni določenih pravil vzgoje. Torej, kje v tej različnosti vzgoj najti pravo?

Nomi Hrast: Ja, hvala. Dalje, Celje.

Brina Jenček, Celje: Prave vzgoje ni, je pa samo to, da starši naučijo svojega otroka, da če niso enaki kot oni, se pravi druga rasa, druga vera, da enostavno to sprejmejo, da ne poskušajo tega spremeniti oziroma, da poskušajo ne obsojati in jih ne sprejemati, samo zato ker tega ne poznajo in se bojijo. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Dalje, Velenje.

Anika Jagarinec, Velenje: Mislim, da se je vzgoja zelo spremenila, v preteklosti je bila preveč stroga, zdaj pa se mi zdi, da je preveč popustljiva. Otroci več ne spoštujejo svojih staršev. Sicer menim, da je prav, da starši upoštevate nas, otroke, ampak menim, da morate vseeno imeti nekakšno avtoriteto, ki jo starši v zadnjem času po mojem precej izgubljajo. Mislim, da mora biti komunikacija v družini obojestranska, od otroka do odraslega in od odraslega do otroka. To je to, hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Velenje.

Nina Aberšek, Velenje: Meni se pa zdi, da v današnjem svetu prevladuje družba, saj se vsi orientirajo po nekemu, ki ga družba določi za "glavnega", s čimer pa pride do izraza tudi diskriminacija. Torej na podlagi nekih okoliščin diskriminiramo oziroma izločimo iz družbe nekoga, ki po mnenju družbe ni toliko vreden. Vsekakor smo pa vsi ljudje enakovredni, tako da bi se morali tega bolj zavedati.

Nomi Hrast: Hvala. Notranjska.

Jošt Cankar, Notranjska: Ne bi se ravno te teme dotaknil, bi pa nekaj prebral, ker se mi zdi v redu da bi vsi slišali. Ameriški novinar je v New York Timesu o Sloveniji zapisal: »Obstaja država v Evropi, pod Alpami, ki meji na Balkan in je omejena sama s sabo. Tam živijo najlepše ženske, vendar nataliteta upada. Tam nezaposleni največ delajo. Tam živijo ljudje na najbolj plodni zemlji, ki pa je neobdelana, ker se kmetom pač ne splača. Tam večinoma prazni vlaki vozijo še vedno najpočasneje v Evropi, brez upoštevanja voznega reda. Po avtocestah pa se vozijo noro hitro, s plačevanjem cestnine, ki je ena najdražjih v Evropi. V tej državi vsi igrajo košarko, smučarji dosegajo svetovne športne dosežke. Rekreativna jim je prioriteta, delo pa rekreacija. Vsi hitijo v službo, a vsi zamujajo. Osem urni delavnik traja deset ur ali več. Nihče se ne upira temu fevdalnemu izkoriščanju. Zdravstvo je tam brezplačno, zdravljenje pa morajo vsi plačevati. Tam so svobodni novinarji, ki svobodno pišejo, a poročajo po ukazih svojih šefov, katerim objave narekujejo skorumpirani politiki in zakulisni veljaki. Tam je svetovna kriza dobila državljanstvo. Tam so javna naročila skrivnost, državne skrivnosti pa javne. Tam še niso znani končni zmagovalci 2. svetovne vojne. Tam pišejo zgodovino nepismeni, najbogatejši pa so tisti, ki nikoli niso delali. Tam je Slovenija.«

Zdaj pa bi vam zastavil še par vprašanj: Ali smo to res mi? Ali lahko mi mladi to popravimo? In – kako lahko popravimo? In kdo je za to kriv? Kriv je vsak posameznik. Vsak, ki negativno misli. Glede na to, da se tule tudi velikokrat skregajo, politična kriza vpliva na krizo v državi. Ljudje mislijo, da se v tej dvorani ne da nič zmeniti. Biti mora tudi sprava – glede na to, kar sem rekel, da še niso znani zmagovalci druge svetovne vojne. Sprava mora biti takšna, da bomo vsi živeli v miru, kot pravi naša himna. In politik, ki je predstavnik ljudi, naj ne gleda nase, ampak na ljudi, ki jih predstavlja. Hvala.

...aplavz...

Nomi Hrast: Hvala. Kranj...

Nika Podakar, Kranj: Rada bi povedala, da bi bilo mogoče pa treba spremeniti miselnost. Ne, da se začnemo vkalupljati tako kot družba hoče, ampak začeti razmišljati, zakaj sem poseben. Recimo, ko si dovolj star, rabiš službo. Kako boš prepričal delodajalca, zakaj bi mene najel? Jaz imam takšne sposobnosti, to sem zmožen, ostali pa tega niso zmožni. Treba bo res mentaliteto spremeniti. Začnimo razmišljati, zakaj smo drugačni in začnimo to upoštevati.

Nomi Hrast: Hvala. Murska Sobota...

Meta Štuhec, Pomurje: Ker smo zdaj izpostavili drugačnost v negativni smeri, bi rada dodala in izpostavila, da je to tudi nekaj pozitivnega. Vedno so nas učili, da moramo razmišljati izven okvirjev, zato ni nič narobe, če se pokažemo in dokažemo v drugačni luči kot nas vidijo vrstniki. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Nova Gorica...

Luka Černe, Nova Gorica: Kot je povedala že kolegica pred mano: starši bi že morali učiti otroke, da drugačnost ni nič drugega, ampak je lahko to tudi prednost. Tudi drugačni otroci lahko storijo marsikaj. Zato bi s to vzgojo morali začeti tudi v šolah, zelo zgodaj in ne tako pozno kot se začne. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Ljubljana...

Domen Pintar, Ljubljana: Zelo bi se strinjal z gospodičem, ki je rekel, da je drugačnost dobra in vsak je drugačen. Zelo bi bilo dobro, če bi tudi delodajalci upoštevali to drugačnost pri zaposlovanju. Menim, da nekdo raje zaposli nekoga, ki je iz bogatejše družine kot pa nekoga, ki je na pragu revščine že vse življenje. Drugačnost nas bogati, zato mislim, da ne bi bilo nič slabega, če bi imeli na delovnem mestu več ljudi, drugačnih, tudi koga od ljudi s posebnimi potrebami. Tako bi prišlo več različnih mnenj skupaj in bi se ustvarila nova, drugačna Slovenija, ki bi zažarela tako, kot denimo Amerika.

Nomi Hrast: Hvala. Velenje...

Borut Petrovič, Velenje: Bil sem član te skupine in bi povedal, da smo v skupini predvsem poudarili tujce. To so ljudje, ki živijo pri nas in jih mi smatramo za drugačne. Bilo bi bolje, da jih najprej spoznamo in imamo potem neko mnenje o njih. Zato je bolje, da jim ponudimo pomoč ali katero drugo stvar, da jih bolj spoznamo in imamo potem neke predsodke o njih. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Se pravi, eno vprašanje: ali je drugačen nujno slabši in kako bi to stigmo popravili? Ima kdo odgovor, kakšen predlog? ... Prosim, Dolenjska...

Luka Hadl, Dolenjska: Dober dan. Jaz nadomeščam Lenarta Lavriha. Sem tudi iz te skupine. Pogovarjali smo se, da sploh ni slabo, če si drugačen. Nekateri ljudje bi lahko bili na to zelo ponosni. Ker če si drugačen, pomeni, da si nekaj posebnega. Tega ne bi smeli spreminjati. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Zasavje...

Primož Pungartnik, Zasavje: Dan. Jaz bi pa povedal, da če si drugačen, je to ena najboljših stvari, ki se ti lahko zgodi. Če bi bili vsi enaki, bi bilo življenje monotono. Socialni mediji so pa na žalost naredili to, da če nisi lep in če nisi suh, nisi popoln in težko živiš v današnjem svetu. To se mi zdi zelo nerodno.

Nomi Hrast: Hvala. Notranjska...

Farah Sara Kurnik, Notranjska: Nikoli nisem ločila med nekom, ki je drugačen in nekom, ki je različen. Ne vidim pač razlike. Meni osebno je ful všeč, ko hodim – kjerkoli – in vidim koga, ki izstopa iz družbe. Vidim, da je v bistvu čisto isti kot drugi, samo, da si upa pokazat nase. Res, nikoli nisem ločila, da bi nekdo, ki ima npr. preveč kilogramov bil drugačen kot npr. nekdo, ki jih ima premalo. Vedno je isti človek, ni drugačen, le drugače je »narejen«. Najbrž nikoli nihče ne reče: »no, zdaj bomo pa dobili otroka, bo tak in tak, take lase bo imel in tako se bo obnašal.« Ta otrok se rodi in se sam odloči, kakšen bo. Sam začne graditi na sebi. To je ena taka stvar, ki bi jo vsi morali spodbujati in ne zatirati.

Nomi Hrast: Hvala. Celje...

Klara Brežnik, Celje: Lep pozdrav. Rekli ste tudi za rešitve, kaj bi lahko bile. Danes imamo tudi temo mediji in spletna omrežja in zdi se mi, da so spletna omrežja zdaj kot pomoč. Imamo toliko spletnih strani, omrežij od facebooka do twitterja, do nekih 24 ur. Zdi se mi, da bi lahko preko omrežij, preko spleta lahko toliko pomagali, da bi se ljudje začeli zavedati, da drugačnost ni nič narobe. Po drugi strani pa se mi zdi, da se je to že začelo. Zdi se mi, da smo že toliko padli v to, da smo na nek način začeli sprejemati, da smo si drugačni. Vsak, posebej v tem času, se zaveda, da je drugačen. Kar jaz gledam v našem razredu, če kdo naredi kaj čudnega, reče potem »ja, jaz sem pa drugačen« in je potem ponosen na to. Dejansko mi mladi, naša generacija, ki je danes tu, je že toliko osebkov, ki rečejo, da so drugačni in so ponosni na to. Tako bi lahko začeli. Vse se začneja v šoli, na omrežju in mislim, da bi to lahko bila zelo lepa rešitev.

Nomi Hrast: Hvala. Velenje...

Nina Aberšek, Velenje: Jaz bi pa samo rada poudarila, da ljudje ne bi smeli soditi drugih po videzu. Ne bom metala vseh v isti koš, ampak iz dneva v dan je več tega. Najprej bi morali druge spoznati in si potem ustvariti mnenje, ki pa ne bi smeli vključevati videza. Vsak je pač takšen kot je in takega ga moramo sprejeti. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Ptuj...

Astrid Marovič, Ptuj: Strinjala bi se s kolegico, ki je rekla, da imajo socialna omrežja lahko tudi dober vpliv. Socialno omrežje je tako kot nož: lahko ga daš človeku, da bo z njim rezal kruh, lahko pa škoduje drugemu. Odvisno je od nas, kako si bomo obrnili socialna omrežja. Nam v prid ali nam v škodo. Torej, je veliko na nas. Samo pomislite, koliko industrij bi propadlo, če bi se enkrat odločili, da smo zadovoljni s tem, kako izgledamo. Od kozmetične, prehranske, tekstilne... ogromno industrij bi propadlo, če bi se enkrat zavedali, da smo vsi drugačni, da je to že genetsko pogojeno z okoljem. Skrajni čas je, da začnemo to sprejemati.

Nomi Hrast: Hvala. Ljubljanska regija...

NN: Lepo pozdravljeni. Meni osebno se zdi, da smo ljudje preveč obsedeni z lepotnimi ideali. Preveč gledamo na zunanost človeka, preveč se obremenjujemo s tem, kako nekdo izgleda in se ne sprašujemo, kakšen je ta človek po osebnosti. To privede do neke nezdrave obsedenosti s tem, da bi morali biti lepi, taki kot so ljudje na televiziji. Tudi med mladimi se to vidi, preveč so obsedeni, če so npr. predebeli, itd. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Mariborska regija...

Nika Motaln, Maribor: Meni se pa zdi, da ne sprejemamo prave drugačnosti. Sprejemati bi morali takšno drugačnost kot npr. nek človek, ki velikokrat pomaga. Takega človeka nikoli nihče ne opazi, nihče ga ne sprejema. Npr. nekdo bo šel pobirati smeti na cesto in vsi bodo mislili, da je nor. Kaj pa npr. zvezdniki, npr.

Justin Bieber, Miley Cyrus, njiju dva pa vsi sprejemajo. Zato mislim, da bi morali malo spreobrniti to, kako mi sprejemamo drugačnost.

Nomi Hrast: Hvala. Notranjska regija...

Edin Čerman, Notranjska: Moje mnenje o drugačnosti je, da je to nekaj pozitivnega. Če imaš dobro firmo, je dobro, da imaš drugačno. Vsak ima svoje mnenje in dobro je, da nismo vsi isti. Če bi bili vsi isti, ne bi daleč prišli. Drugačnost je pozitivna v uspehu. Vsak ima svoje mnenje, več glav več ve, tako pravi tudi pregovor. Drugačnost je zame ena pozitivna stvar. Drugačne ljudi imamo v družbi, so nekateri, ki imajo znanje na zelo nizki ravni, a mi lahko pomagajo pri kakšnih drugih stvareh. Nič ni narobe z drugačnostjo, rešili pa bi jo lahko na ta način, da bi se spoštovali. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Zdaj pa bi prosila, ker je naših 20 minut že skoraj mimo, da še zadnji govorec poda zaključno misel. Iz ljubljanske regije, če lahko prosim...

Lucija Lunder, Ljubljana: Lep pozdrav tudi od mene. Če samo pogledamo po tej dvorani, smo vsi drugačni. In jaz to jemljem kot neko pozitivnost. Mi smo se pa obrnili na drugačnost kot na nekaj, kar se bojimo. Kako pristopiti do nekoga, ki je res bolj drugačen od nas, ki nima vseh rok, nog? V večini res ne vemo, kako komunicirati s takimi ljudmi in kako delovati z njimi v današnji družbi. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala, s tem zaključujemo prvo razpravo. H govorniškem mestu pa vabim poročevalca druge skupine, na temo **DOSEGANJE CILJEV**. Prosim...

Anika Jagarinec, Velenje: Kot sem že povedala, sem se udeležila skupine "Doseganje ciljev", kjer smo se najprej pogovarjali, kaj so naši cilji. Prišli smo do zaključkov, da lahko imamo zelo podobne ali zelo različne cilje, najbolj pogosto slišani pa so bili: končati šolo, uresničitev želja, samostojnost, zaposlitev, ustvariti si družino, notranje zadovoljstvo in uspešnost na vseh področjih.

Kasneje smo se pogovarjali tudi o ovirah, ki jih poznamo danes, ki nam preprečujejo doseganje naših ciljev. Prva tema, ki smo jo izpostavili je socialna nesigurnost danes, saj ima vedno več ljudi socialne težave. Ugotovili smo tudi, da imamo predrage storitve, to smo predvsem izpostavili pri športih – ko govorimo o kakšnih klubih, si marsikdo ne more več privoščiti športa, ki si ga je zastavil kot cilj. Če bi npr. rad postal uspešen, svetovno znan športnik, pa mu starši tega ne morejo omogočiti, ne more postati dober športnik zaradi predragih storitev kluba. Ovira nam je tudi negativen vpliv vrednot, potem vera, lahko je ovira tudi družina, npr. če želimo pridobiti kakšen poklic, ki ga družina ne podpira. Ovira je lahko tudi pritisk družbe oziroma prijatelji okoli nas, mediji. Če oni ukrepajo proti stvari, ki si jo želimo ali pa ti to preprečujejo, da nisi dovolj sposoben za to stvar, se podzavestno odločiš, ali nate pritiskajo, da se odločiš v nasprotno smer, kot si ti želiš. Ugotovili smo tudi, da je ovira za naš cilj tudi šola, oziroma učitelji ali pa učni uspeh. Če si npr. želimo priti na študij medicine in nismo odlični na maturi, lahko da ne bomo sprejeti na faks medicine.

Mislim, da bi morali za cilje začeti nekaj delati, vsak si želi, vsak nekaj naredi, ampak mislim, da bi morala tudi država nekaj omogočiti za cilje. Predvsem npr. v šolah bi morali učitelji spodbujati učence k delu, k temu da niso vedno vse ocene, temveč tudi znanje, ki ga pridobimo. Omenjali smo tudi brezplačno pomoč, ki bi jo organizirala občina, šola ali celo posameznik, država pa bi morala prispevati razne državne, finančne pomoči ljudem, ki imajo socialno stisko.

Farah Sara Kurnik, Notranjska: Potem smo postavili nekaj vprašanj, ki bi jih radi vprašali. Kako bi politiki preprečili beg možganov? Se pravi, kako bi oni spremenili nekaj, da bi se v šolah izobraževali otroci, ki bi ostali v državi in razvijali svoje sposobnosti, ne pa da bi šli ven iz države, ker je tam denar in večja možnost. Poleg tega, kako bi oni spremenili zgled, ki ga dajejo državljanom? Če mi mislimo malo drugače kakor oni, verjetno hočejo dajati zgled. Včasih se politiki preveč pokažejo, včasih pa premalo, kako bi torej oni to spremenili, da bi dali nam boljši vtis in bi tudi nas spremenili v boljše?

Anika Jagarinec: Ja, to bi prosili če lahko poskusite na ta dva vprašanja odgovoriti. Hvala.

...aplavz...

Nomi Hrast: Dolenjska, prosim.

Luka Hadl, Dolenjska: Odgovoril bi na eno vprašanje, in sicer na beg možganov. To se da rešiti na en čisto preprost način. Vse izbire, možnosti in ponudbo izobraževanj, ki jih imajo v državah, v katere vodi beg možganov, moramo ustvariti v Sloveniji. Ker če ima nekdo enake možnosti za izobraževanje in zaposlitev v Sloveniji kot v neki drugi državi, pa je celo življenje živel samo v Sloveniji, je velika verjetnost, da bo ostal v Sloveniji. Hvala.

...aplavz...

Nomi Hrast: Hvala. Najprej bi prosila za poročilo od poročevalcev druge skupine, potem pa bi prosila tudi vas, poslance in goste, če poskusite odgovoriti na ti dve vprašanji, ki sta se porodili v zaključkih te skupine. Prosim...

Jožef Kavtičnik, poslanec v Državnem zboru: Hvala lepa. Zanimivo razmišljanje in zanimiv odgovor mladeniča tamle. Jaz pa mislim, da ni nevarnost ali napaka, če ljudje gredo tudi v tujino. Mi govorimo sedaj o Evropski uniji, kjer je prost pretok ljudi in kapitala. To pomeni, da ljudje prihajajo k nam in ljudje tudi odhajajo od nas. Zelo nerodno bi bilo, če bi sprejeli kak zakon, ki bi preprečil odhod ljudi. To, kar je mladenič dejal, je seveda dobro: ustvariti pogoje, da naši ljudje živijo tukaj v naši deželi, državi, v Sloveniji, kjer si ustvarjajo tudi okolje, v katerem živijo. Vendar veste, najlepše je, kar je malo stran od nas. In zato je prav, da gremo pogledat tudi v svet, da dobimo neke izkušnje. Nikoli v neki deželi, v neki državi ne moreš ustvariti vseh pogojev za vse ljudi. Malo prej ste govorili o različnosti, o drugačnosti – logično je, da so ljudje različni, drugačni in da imajo različne potrebe. Zato je prav, da gredo tja in pridejo z novimi izkušnjami nazaj v domovino. To ljubezen do domovine pa je potrebno vzgojiti, privzgojiti doma, v družini, v državi, da se bodo ljudje potem radi vrnili domov. Mislim, da bodo ljudje tako ali drugače, kjerkoli jim bo lepo, vedno prihajali in odhajali. To je nekako moj odgovor, moje razmišljanje.

Nomi Hrast: Hvala. Posavje...

Ajda Španring, Posavje: Lepo pozdravljeni. Mi smo tudi že na občinskem parlamentu omenili zaposlitve izven države. Ugotovili smo, da se želimo izobraževati v tujini, nekateri si želijo poiskati tudi službe v tujini. To se nam pa zdi zato, ker v Sloveniji ni zaposlitev. Vemo, da si nekateri zastavljajo previsoke cilje in s tem ovirajo tudi svoj napredek, kar pa seveda ni dobro.

Nomi Hrast: Hvala. Dolenjska...

David Rupčič, Dolenjska: Hvala za besedo. Rad bi se navezal na poročilo skupine: ena od poročevalk je rekla, da če hočeš biti dober športnik, potrebuješ denar. To v bistvu sploh ni res. Mogoče ste že slišali za Zlatana

Ibrahimovića, znan igralec, ki je napisal tudi svojo knjigo. V njej pove, da njegova družina ni imela dovolj denarja, da bi ga vozila na treninge, zato je kot majhen kradel kolesa, da je lahko prišel na trening. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Ljubljana...

Sara Vujičić, Ljubljana: Kot ste že povedali, vsak bi rad dosegel nek svoj cilj. Ampak prav zaradi ovir, ki ste jih omenili (denar, včasih tudi starši, idr.), ne moremo vedno doseči svojih ciljev. Rada bi zastavila še vprašanje: Kako bi mi mladi lahko te ovire odpravili?

Nomi Hrast: Hvala. Zasavje...

NN: Še enkrat hvala. Glede na to, kar ste preje rekli, da bodo ljudje odhajali v tujino v službe in da je v Evropi prost pretok blaga, kapitala, ljudi.... če bodo v Sloveniji trikrat slabše razmere kot v drugih državah, npr. v Avstriji, Nemčiji, Švici, Švedski, zakaj bi potem prišli nazaj v Slovenijo in tukaj delali, ne glede na to, koliko jo imajo radi? Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Notranjska...

Farah Sara Kurnik, Notranjska: Že dolgo časa je tako, da pri sosedih je vedno boljše. Več mlajših se bo odločilo, da se bodo šli šolat v druge države, ker bodo potem imeli vsaj plačo in nekaj od tega. Pri nas bodo naredili šolo in potem čakali, da pridejo na vrsto, da bi lahko svoj »čar« pokazali vsem drugim. Pač bodo šli v drugo državo, ker bodo tam imeli večjo možnost, da se izpostavijo. Verjetno se ne bodo vrnili, ker tam bodo imeli boljše možnosti. Primer: moja teta se je šolala v Italiji dolgo časa, domov pride samo za počitnice in gre nazaj. Tam zdaj živi, tam ima službo, plačo. Tu ima samo nek del družine. Vsi bi odhajali iz države in država bi ostala prazna, ostali bi samo tisti, ki bi se slepili, da lahko uspejo. Čeprav bodo lažje prišli na vrsto, ker ne bo več toliko ljudi. Kljub vsemu pa je pri nas manjša možnost, da prideš do tega, kar hočeš.

Nomi Hrast: Hvala. Ormož...

Maja Filipič, Ormož: Hvala. Jaz pa imam vprašanje za gospoda, ki je prej govoril o begu možganov. Se vam ne zdi, da zaradi bega možganov Slovenija izgublja od potencialnih znanstvenikov in športnikov in s tem tudi možnost za prepoznavnost drugod po svetu?

Jožef Kavtičnik, poslanec v Državnem zboru RS: Hvala lepa. Ker si me že izzvala: na področju športa – kljub temu, da hodijo športniki iz države, smo zelo uspešni, nadpovprečno uspešni. Tudi na področju raziskovalcev, raziskovanj, inovatorstva smo izredno uspešni. Tako, da vsi, politika in država se moramo truditi, da bi bilo čim manj tega bega. Vendar še enkrat povedano, ljudje morajo tudi iti ven in ko pridejo nazaj, imajo določene izkušnje. Te izkušnje, ki jih imajo, so dobrodošle tudi pri nas. Veliko je govora o tem, koliko je tega bega možganov. Jaz mislim, da se pri tem malo pretirava in se postavlja vprašanje, zakaj ti ljudje odhajajo? Zato, ker je kriza. Ampak kriza ni samo na tej ravni, tudi na ravni vrednot, kriza, da imamo radi ali ne radi to našo državo; jaz jo imam zelo rad in prepričan sem, da jo imate tudi vi radi in na ta način bomo zmanjšali ta navidezni beg možganov, ker ni tako velik in ni tako strašen, je pa prav, da se ga zavedamo. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Nova Gorica...

NN: Pri puncah, ki so že preje predstavljale to, učni uspeh. Imaš slab, imaš povprečen učni uspeh in se ne moreš vpisati na fakulteto, kamor hočeš. Če pa si zastaviš nek cilj, boš prišel na tak ali drugačen način do tega. Hočem

povedati, da samo ocene niso ovira, da prideš do nekega svojega cilja. Npr. omenila je, da želi iti na zdravstvo. Samo ocene niso problem, jih boš poskušal popraviti ali iti po drugi poti, da prideš do tega svojega cilja. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Koper ... sem prej videla... prosim. Ne? Potem Krško...

NN: Še enkrat lepo pozdravljeni. Prejle, ko je bil primer kraje kolesa. No, pojavljajo se tisti časi, ko nimamo denarja, da bi si plačevali dejavnosti po šoli. Zaradi tega je čedalje manj otrok, čedalje manj nas, ki se ukvarjamo s športom. Zdi se mi, da bi bilo veliko bolje, če bi bile dejavnosti, ki se izvajajo, zastoj. Ne vem, če niso to pripravljeni profesionalci, ki so bili za to izobraženi, pa lahko mi, sami kaj naredimo. Npr. če nekdo obvlada odbojko, si bo izbral en dan, zbral zainteresirane in jih učil. Tako bi bilo lažje, spoznavali bi nove prijatelje, itd. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Maribor.

Laura Munišič, Maribor: Rada bi povedala, da dokler bomo razmišljali v smislu »ja, ljudje pridejo in grejo«, se ne bo nič nikamor premaknilo. Ko pa bomo začeli delati na tem, da bodo ljudje ostali pri nas, se pa bo nekaj premaknilo. Pa še kolegica, ki je prej govorila: če ima kdo željo po športu in bi ga želel učiti, je to velik problem. Tudi če si boš en dan izbral in ljudi, ki so zainteresirani, za tiste, ki hočejo biti profesionalni športniki to vseeno ni dovolj. Rabiš denar in rabiš čas, redno se moraš ukvarjati s tem. Denar pri tem sigurno je velik problem. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Notranjska...

Maša Trubačev, Notranjska: Ko starejši pravijo, da če si nekaj zares želimo, lahko dobimo. Je dosegljivo. Jaz se s tem nekako strinjam, po drugi strani pa tudi ne. Če si nekaj res želimo in če dobimo podporo družine, nekoga, ki nam res stoji ob strani in nam bo pomagal doseči ta cilj, če se zares potrudimo priti do tega cilja, bomo lahko prišli do njega. Če pa si zadamo cilje, ki so previsoki za nas, ki jih ne moremo izpolniti, pa ne bomo prišli daleč. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Velenje...

Anika Jagarinec, Velenje: Oprostite, ampak zdaj, ko smo v Evropski uniji in se denar preteka po vsej Evropi, ni nič narobe, če gredo športniki ven? Meni se to zdi zelo narobe. Pa ne za športnike, gre v slabo državi. Država bi si morala prizadevati, da ljudje ostajajo v državi, predvsem pa, da si pomagamo med sabo. Ni v redu mišljenje »saj lahko grejo«. Jaz sem vas tako razumela. Strinjam se, da za šport potrebujemo denar in tisti, ki se misli s tem ukvarjat, rabi denar. V Sloveniji imamo mogoče veliko športnih talentov, pa ne pridejo »ven« zaradi takšnih ali drugačnih ovir.

Nomi Hrast: Hvala. Ja... kar povejte.

Jožef Kavtičnik, poslanec Državnega zbora RS: Hvala lepa. Da ne bi jaz preveč govoril... pogledajte, prejšnja tema je bila drugačnost in malo prej smo govorili, da imamo drugačne ljudi, drugačne želje. Ljudje si postavljajo cilje in če jih ne morejo doseči tu, jih dosejajo drugje. Niti slučajno nisem apatičen do tega, da ljudje zapuščajo našo državo. Ti moraš ustvariti dobre pogoje tukaj, ampak vseeno je pa ljudem dovoljeno, da lahko gredo in tam uresničijo cilje, ki jih nameravajo izpolniti oz. jih lahko dosežejo in potem pridejo nazaj.

Lep pozdrav predsednici vlade, bom sedaj končal in naj še drugi več govorijo.

Nomi Hrast: Hvala. Sedaj pa kot vidimo so se nam pridružili tudi predsednica vlade RS mag. Alenka Bratušek, dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport ter dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Lepo pozdravljeni! ...aplavz... Veseli smo, da ste se nam pridružili. Predsednico vlade prosim za kratek nagovor.

Alenka Bratušek, predsednica vlade: Hvala! Nisem navajena, da lahko v parlamentu počnemo to, kar želimo, ampak je določen red, zato sem preverila ([komentar na vprašanje ali lahko odgovarja izza mize ali govorniškega pulta](#)). Kakorkoli, drage šolarke in šolarji, spoštovani učitelji in mentorji. Zelo sem vesela in z velikim veseljem danes opazujem v poslanskih klopih toliko mladih in še posebej sem vesela, da je med vami zelo veliko gospodičen. Le redko imamo v Državnem zboru namreč možnost videti, da poslanci svoje sedeže odstopijo tistim, ki ne stavijo na politične barve, temveč na nove in dobre ideje. Zato se vam želim že takoj na začetku zahvaliti, da ste v to našo veliko dvorano prinesli svež veter in mladostno razigranost. Z velikim veseljem bom prisluhnila vašim pobudam in predlogom in seveda tudi odgovorila na vprašanja, če jih bom deležna. Z vami bom približno do 14. ure, ker me potem čakajo druge obveznosti.

Odrasli, ki smo ujeti v svet lastnega razmišljanja velikokrat pozabimo, da lahko o pomembnih družbenih vprašanjih spregovorimo tudi z vami, mladimi. Zato sem vesela in se z velikim veseljem udeležujem srečanj z mladimi in sodelujem na letošnjem že 24. otroškem parlamentu. Veselim se vaših pogledov na to kakšne bi morale biti razmere v slovenski družbi. Morda čisto vse vaše ideje niso oziroma ne bodo uresničljive, a nič zato, med njimi bodo zagotovo tudi takšne, ki bodo naše odnose in našo družbo naredili boljše. Konec koncev, je tudi naša največja skrb, da našo državo naredimo boljše in lepšo in to predvsem zaradi vas, mladih. Ko ste se pripravljali na zasedanje Otroškega parlamenta na vaših šolah, ste verjetno spremljali tudi zasedanja poslank in poslancev v Državnem zboru, zato me bo zanimalo kaj tisti, ki po navadi sedimo v teh klopih, vam sporočamo o razmerah v slovenski družbi. Zdi se mi namreč, da vse prevečkrat pozabimo, da vsako našo besedo in dejanje spremljajo posamezniki, ki se od nas hote ali ne hote učijo. In če odnosi med poslanci odsevajo odnose v družbi, si želim, da bi naslednje generacije, ki ste danes tu, te odnose spremenile. Želim si, da bi me že danes prepričali z večjim spoštovanjem, z boljšim sprejemanjem drugače mislečih, z več dobre volje, predvsem pa z bolj optimističnim pogledom na svet, kot sem ga sicer deležna v tem Državnem zboru. Hvala!

...aplavz...

Nomi Hrast: Najlepša hvala! Sedaj pa, ker nam je že zmanjkalo časa, bi prešli kar na naslednjo temo, k naslednji skupini in bi prosila poročevalce, da predstavijo ugotovitve iz skupine **REVŠČINA IN BREZPOSELNOST MLADIH**. Prosim...

Tim Krhlanko, Celje: Lep pozdrav. Moram priznati, da mi je danes kar v čast, da lahko danes tule stojim. Predstavil vam bom kot je že povedala moja prijateljica, revščino in brezposelnost mladih. V skupini smo se imeli lepo, slišal sem kar veliko zanimivih in dobrih misli. Bi kar povedal, kako smo se lotili zadeve. Najprej smo našli probleme. Eden izmed njih je gotovo beg možganov, ampak smo prej o njem toliko govorili, da zdajle res ne bi. Drugi problem je strah pred neuspehom. Vse bolj se bojimo, da nam ne bi uspelo.

Da bi se norčevali iz nas, ker smo se ušteli. Moramo biti bolj drzni, moramo biti prodorni, ne smemo se bati. Eden izmed problemov je tudi šolstvo. Res, da je brezplačno, šolnine ni, ampak šolstvo kot tako gotovo ni brezplačno; da ne govorimo o šolskih potrebščinah, šoli v naravi, ekskurzije – vse to šteje in če si nekdo tega ne more privoščiti, se začnejo tudi razlike. To pa zagotovo ni dobro. Mediji so eden večjih problemov današnje družbe. Niso problem kot oni sami, ampak so problem zato, ker so kot sol na odprti rani. Že tako in tako se iz dneva v dan vračamo domov žalostni, mogoče potrti in potem vklopimo televizor, novice ob sedmih, in tam zopet slabe novice in še bolj smo potrti. To potem vpliva na počutje vseh državljanov, celotne države. Da pa ne

bomo govorili le o slabih stvareh, lahko povemo, da revščina in brezposelnost spodbujata ljudi, da so bolj kreativni. V teh časih, ko ni vsega na pretek, se moramo mladi bolj potruditi, da pridemo do uspeha. Moramo najti drugačne načine, to pa je vsekakor zelo dobro. Pa bi nekaj vprašanj postavil vam, gospe in gospodje... enega bom izpustil, ker so ga že vprašali, pa bom šel kar na drugega: zakaj se neplačevanje davkov in delodajalce, ki ne plačujejo delavcem, ne kaznuje dovolj? Zakaj je tega še vseeno preveč? ... *sme*h... Kdorkoli...

Alenka Bratušek, predsednica vlade: Ja, bom skušala jaz odgovoriti. Ne toliko z vprašanjem, zakaj je tega še vedno toliko, ampak predvsem, da smo se v zadnjem letu aktivno lotili sive ekonomije in tudi neplačevanja davkov na več področjih. Dejstvo pa je, da če podjetje, ki ni plačevalo davkov, na koncu gre v stečaj, se pravi mora tako država kot ostali upniki, počakati do konca, da je postopek zaključen. In ravno danes zjutraj smo se na sestanku dogovorili kot da bi vedela, da bom zdaj to vprašana, da bomo pripravili še en poseben, dodaten zakon, kjer bi podjetjem na nek način dali možnost, da če od danes naprej lahko redno plačujejo davke, jim nek odlog, neko obročno plačilo teh dolgov za nazaj, omogočimo. Vedeti pa moramo, da vsi, ki ne plačujejo davkov, niso špekulantje, da podjetja res lahko pridejo v težave in da se pri nekaterih zaradi tega zgodijo zamude pri plačilih. Sicer se pa strinjam z vami, da imamo tukaj še dosti manevrskega prostora in približno 900 milijonov eur je davčnega dolga, ki mu rečemo mi aktivni davčni dolg, to pomeni, da bi se ga še dalo izterjati. Na tem bomo v tem letu še bolj aktivno delali.

Tim Krhlanko, Celje: Hvala. So pa učenci v naši skupini postavili še eno zanimivo vprašanje, ki se glasi: ali ste si in za koliko ste si pripravljene znižati plače v dobrobit države? Kdorkoli...

Alenka Bratušek, predsednica vlade: Funkcionarji, kamor spadam sama, ministri, poslanci, župani, skratka vsi funkcionarji, ki spadamo v sistem javnih uslužbencev, smo bili deležni kar krepkega znižanja plače in ko se primerjamo v javnem sektorju, lahko ugotovite, da je moja plača, ki je javno objavljena, daleč pod vrhom. Mislim, da je na 20., 30. ali pa še nižjem mestu. Drugi pa bodo morali povedati, če so si oz. ali so si pripravljene zniževati plače kot funkcionarji. Dejstvo pa je, da so v javnih podjetjih, v podjetjih v 100 % lasti države, pa naj govorimo o Darsu, o Pošti, o elektro podjetjih, direktorji, plačani tudi do trikrat višje kot jaz kot predsednica vlade. Po moji oceni imamo tam več manevrskega prostora kot pa pri samih funkcionarjih.

Tim Krhlanko, Celje: Hvala za vaše odgovore. Potem potem smo imeli malico, ki je bila dobra... Potem pa smo se lotili še rešitev. Razdelili smo jih na dve skupini: tiste rešitve, ki bi jih lahko uresničila vlada in tiste, za katere lahko poskrbimo sami. Probleme smo razdelili v dve taki, večji skupini, in sicer: korupcija ter socialna pomoč in poznavanje poklicev. O korupciji se *non stop* govori, skozi vse, ampak zdi se mi, da se še vseeno dogaja. In to se ne sme dogajati. Imam predlog za vas, gospe in gospodje: da se nova delovna mesta odprejo kot kakšen inšpektor, da se kazni povečajo. Tako, da se bo nekdo ustrašil in se bo nehal ukvarjati s korupcijo zaradi te kazni, ne zaradi tega, ker ve, da to ni prav. Potem pa tudi socialna pomoč, ki se nam zdi, da se zadnje čase izkorišča – tudi tu bi morali imeti nadzor. Ena izmed rešitev pri poklicih pa je.... pri nas je tako, da bi vsi radi bili doktorji, pravniki, ker se jim zdi tako fajn. Tudi jaz osebno bi imel katerega od boljših poklicev, ki so tudi bolje plačani. Ampak dogaja pa se, sploh v medicini, da je preveč zdravnikov, ker bi vsi radi imeli le denar. Poznam primer, ko se najboljši učenec, na najboljši gimnaziji v mestu je bil, ni uspel vpisati na nobeno medicinsko šolo, čeprav ga je to zelo veselilo. In to se mi zdi, da je problem. Problem je, da ne poznamo toliko poklicev. Ne poznamo kakega mizarja, krovca, to pomeni, da bi lahko država pri mlajših učencih, druga triada, uvedla spoznavanje poklicev, različnih. To je to, kar lahko naredijo oni. To, kar pa lahko naredimo mi: učenec nam je predstavil odlično možnost - »štafeto pozitivne«. Gre za to, da se učenci med sabo povežejo in da se širi dobro. Učenci si na šoli predajajo razredne štafete, s katerimi se povezujejo in se zmanjša raznolikost med

njimi, ker takrat ko tečeš štafeto, mora biti moštvo kot eno. Če bo eden slab, bodo vsi slabi. Kot vsako športno moštvo, se šteje po tistem: toliko je slabo, kot je slab njen najšibkejši člen.

Nekaj, kar pa lahko čisto vsi naredimo, pa je solidarnost. Najbolj pomembna stvar po mojem mnenju za vse počutje v državi, za vse probleme, čisto za vse. Če si bomo mi med sabo pomagali, če imam jaz tri kulije, moj prijatelj pa nobenega, mu podarim enega. Potem so tudi različne akcije z oblačili... super... ampak ljudje se moramo tega več udeleževati. Pa ne le teh akcij, svoje lastne. Če vidiš, da sosedu primanjkuje nečesa, mu podari. Vsi imamo, vsaj jaz vem, da imam preveč in da lahko podarim naprej. Hvala za vaše razumevanje. ...aplavz...

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Zasavje...

NN: Hvala še enkrat za besedo. V uvodnem govoru je predsednica vlade, ga. Bratušek povedala, da se odrasli lahko večkrat zanesejo in vprašajo za mnenja nas, otroke. Zdajle, ko pa smo izrazili svoje mnenje, pa se je zgodilo ravno obratno. Veliko vas nas sploh ni poslušalo, kar je pa še huje, ste se nam posmehovali, ker smo izrazili to svoje mnenje. In če pride v državnem parlamentu do takšnega nesoglasja, mislim, da se lahko mnogokrat na otroških parlamentih v šoli, na regiji več zmenimo kot pa v tej dvorani. Hvala.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Maribor....

Žiga Stopinšek, Maribor: Lepo pozdravljeni. Kot ste prej omenili v svojem govoru; v lanskem letu ste uvedli spremembe glede plačevanja davkov – so bile kakšne posledice? So bile pozitivne? Hvala.

Alenka Bratušek, predsednica vlade: Ja, vsekakor so bile pozitivne finančne posledice in še vedno so. Največji del pri davku na dodano vrednost, ki smo se ga tudi z akcijami, ki ste jih lahko gledali po televiziji, najbolj lotili. Ker pa smo hkrati z bojem proti sivi ekonomiji naredili še eno spremembo, t.j. dvig DDV-ja, zelo težko natančno ločimo, koliko odpade na kakšen del. Se pa prav na dvigu DDV-ja v primerjavi z lanskim letom pozna povečanje in to govorimo o dvomestnih številkah, ko primerjamo prve tri mesece z prvimi tremi meseci lanskega leta. Tako, da absolutno se pozna.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Ljubljana, tretja vrsta, ti v beli srajci...

Lucija Lunder, Ljubljana: Hvala za besedo. Jaz sem bila tudi v tej skupini, kjer smo se pogovarjali o revščini in brezposelnosti in bi zastavila eno vprašanje: mene zelo zanima, v katerih poklicih v Sloveniji vi vidite prihodnost? In da s tem tudi preprečimo beg možganov. Hvala.

Nomi Hrast: Prosim... Ima kdo odgovor?

Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: Jaz bi predno vam odgovorim vseeno rekla, ko je kolega, ki je predstavljal revščino in brezposelnost na začetku rekel, da obstaja velik strah pred neuspehom. Predvsem pri mladih se mi zdi eden ključnih motov, da je treba poizkusiti in ko padeš, se pobereš in greš naprej. To je eden najpomembnejših motov v življenju, zato se vi, mladi ne smete bati neuspeha. Stvar je v tem, da poskušate, da se razvijate in razvijate svoje talente. Glede poklicev – imate občutek, da ste v osnovni šoli premalo seznanjeni s temi poklici. Obstajajo razlike med šolami, imate psihologe in svetovalno službo, kjer se pogovarjate, kam se boste usmerili v srednjo šolo. Je pa sigurno pomembno, da v družbi več govorimo o različnih poklicih, da so vsi poklici enako priznani in da niso – kot ste prej rekli samo zdravniki, ampak predvsem, da se vsem poklicem da enako veljavo. V družbi mora predvsem veljati to, da dobro opravljaš delo, ki ga opravljaš. Torej, da ni v družbi neka vrednota samo to, da si zdravnik, odvetnik, itd., ampak, da si dober v tistem, kar počneš v življenju. To je ključno. Poklici prihodnosti pa so predvsem na

področju teh tehnologij, ki se razvijajo, IKT – informacijsko komunikacijske tehnologije, poklici na področju naravoslovja, na področju računalništva, kemijske industrije. Predvsem je pa Slovenija relativno majhen trg in se nam stvari lahko hitro spremenijo. Še pred par leti je bilo v Sloveniji biti gradbeni tehnik zelo perspektivno, sedaj s stanjem v gradbeništvu pa je to manj perspektivno. V tem trenutku so naravoslovni poklici lažje zaposljivi, pa tudi v družboslovju ni tako kot se velikokrat na splošno govori, da je težko najti zaposlitev. Tudi moji kolegi na Fakulteti za družbene vede in drugih družboslovnih fakultetah se zaposlijo, morda ne točno na tistem, kar so študirali. Tako, da moj predlog bi bil predvsem, da sledite svojim željam in razvijate svoje talente, hkrati pa tudi, da se odgovorno skupaj s starši informirate o možnostih zaposlitev. To ima tudi Zavod za zaposlovanje, ima različne projekte predstavljanja poklicev in temu bomo v prihodnje dali tudi večji poudarek.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Še...

Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport: Najlepša hvala, da sem danes lahko z vami. Rekel bom zelo podobno, tako kot je kolegica končala. Ne se osredotočiti na poklic, ker če se boste osredotočili na poklic, potem se vam lahko zgodi, da tekom šolanja tega posla ne bo več. To se je zgodilo tistim, ki so se leta 2008 vpisovali na gradbene poklice. Dokler so doštudirali, na žalost niso imeli več posla. Pa tudi v življenju, v zelo hitrem tempu boste zamenjali, ne boste imeli en poklic celo življenje, ampak jih boste menjali. Zato je veliko bolj pametno, da se široko izobrazite, vendar v smer, za katero imate talente in v katero želite iti in potem boste tekom tistega, kar imenujemo vseživljenjsko učenje, nadgrajevali svoje znanje. Če bo kaj značilno za vašo generacijo, je sigurno to, da boste zamenjali več poklicev kot pa recimo moja generacija. Hvala.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Krško...

Kristjan Kočevar, Posavje: Jaz se strinjam s kolegom in gospo, ki je že prej omenila, naj se mladi ne bojimo, naj se ne ustrašimo, ustvarimo nova podjetja in naj bomo trdni in inovativni. Ker take v Sloveniji potrebujemo. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Ljubljana...

Alenka Gosarič, Ljubljana: Lepo pozdravljeni. Rada bi se vrnila na zdravnike, ko je bilo preje omenjeno, da se jih veliko odloča zaradi visoke plače. Strinjam se s tem: zdravniki imajo veliko previsoke plače. Njihov poklic potrebujemo, zato se mi zdi prav, da bi jim znižali plače in s tem povečali mesta za zaposlitev. Če bi imeli več mest za zaposlitev pri zdravnikih, potem ne bi prišlo do take zmede na urgenci kakršna je zdaj. In prav tako me moti, da veliko zdravnikov prej odhaja iz ambulate v bolnišnicah, v katerih delajo, samo zato, da lahko pridejo v svoje zasebne ambulante. Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Zasavje...

Klara Gajšek, Zasavje: Zdravo. Rada bi povedala, da smo že na šolskem, občinskem parlamentu in tudi tukaj v skupini povedali, da bi vam in tistim, ki grejejo te stolčke, znižali plače. Poglejte, jaz sem tudi mislila, da so to voditelji, ki res vodijo Slovenijo, ampak moje mnenje je, da so to lutke, postavljene s strani političnih sil. Ljudje delajo tako, kot se jim reče. Namesto, da bi ti ljudje zastopali svoje mnenje, delali na naprednosti, se pravi na nas, mladini, da bomo nekaj naredili iz tega, zaradi neke primitivne lojalnosti že dvajset let stojijo na istem mestu. Zaradi lastnega dohodka, zaradi dobičkov. In mi to slepo verjamemo. Ta kriza, ki se jo prodaja ni kriza, legalno nam kradejo in nas zavajajo. Mi smo tisti, ki moramo to spremeniti, mi smo generacija, ki nismo vzgojena v prejšnjem sistemu. Ljudje, ki so bili vzgojeni v prejšnjem sistemu ne morejo zdaj nam govoriti, kako naj živimo v demokraciji, oprostite. To moramo mi spremeniti. In samo še dve besedi imam za vas: diplomacija ubija. Hvala!

Alenka Bratušek, predsednica vlade: Hvala. Prej smo se pogovarjali, da bi moralo biti več pozitivizma in mogoče ga je tudi v vašem izvajanju manjkalo. Glejte, jaz bom govorila zase, mene ne vodi nihče, nobene temne sile iz ozadja, nobeni pritiski in tako naprej. Si pa želim – malo vam manjka do polnoletnosti – takrat pa akcija, pa se začnite ukvarjati s politiko, ker takšnih, mladih, neobremenjenih, ki si res želijo spremeniti Slovenijo in svet za to, da bo bolje, ne zaradi svojih koristi, manjka. Ampak samo od besed se stvari ne spreminjajo. Treba je z dejanji pokazati, da si drugačen. Jaz ne morem govoriti za vse, lahko pa govorim v svojem imenu. Zelo kratek čas sem v politiki, lahko, da sem v politiko stopila s prevelikimi ideali, ampak ko ne bom mogla več delati za to, da bo Slovenija lepša, boljša in bodo stvari izgledale približno tako kot ste povedala vi, potem Alenke Bratušek v politiki ne bo. Ampak, če se vsi, ki mislimo drugače umaknemo, potem bo pa res tako kot ste predstavila vi. Jaz mislim, kljub temu, da je bila kritika na mestu, mogoče vseeno bila malo preostra in da vsi nismo v politiki s takšnimi nameni kot ste jih opisovala vi.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Lahko Koroška zdaj najprej...

Lili Vogel, Koroška: Jaz bi se pa vrnila spet na davke. Imam eno vprašanje: Zakaj ste najprej obdavčili tiste, ki so bolj revni in šele čez nekaj mesecev zaradi nesoglasij obdavčili potem tudi še luksuz?

Alenka Bratušek, predsednica vlade: S čim pa ste mislila, da smo najprej obdavčili tiste, ki so najbolj revni?

Lili Vogel, Koroška: Tiste, ki so imeli recimo prej več posesti, ampak so, da bi dobivali denar, dajali nepremičnine. Tako, da so lahko dajali v najem. Recimo, pa niste prej tiste, ki so bolj bogati, ki imajo jahte za zabavo.

Alenka Bratušek, predsednica vlade: Potem je treba biti bolj konkreten. Povedati, da je to že pred tem obdavčeno. Glejte, jaz vedno povem in bom tudi danes tukaj pred vami povedala: jaz sem prepričana, da je davek na nepremičnine, eden izmed bolj pravičnih davkov. Tisti, ki nekaj imajo, bodo plačali ta davek. Tisti, ki nimajo nič, ne bodo plačali nič. Tisti, ki imajo nepremičnine večjih vrednosti, bodo plačali več. Pravite, da so tisti reveži, ki nekaj imajo in oddajajo v najem, potem se pa moramo začeti pogovarjati, kje je res prag revščine. Prepričana sem in vem, da ukrepi, ki smo jih sprejeli v času krize in jih moramo sprejemati, posegajo v življenje ljudi, to je dejstvo, brez tega se stvari ne da spremeniti. Prepričana pa sem, da to, kar smo do zdaj sprejemali in kar nameravamo delati tudi v prihodnje, gledali na to, da smo ljudi obremenili sorazmerno s premoženjem in dohodki, ki jih imajo.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Sedaj pa bi na tej točki kar zaključili s to razpravo, saj nas tudi čas že preganja. V nadalje prosim, da se držimo teme, o kateri imamo razpravo. Prosim, da pride za govorniški oder poročevalec naslednje skupine, četrte skupine na temo **VPLIV MEDIJEV**. Prosim....

Pina Držan, Velenje: Torej mediji oz. vpliv medijev. Mi smo jih razdelili na dve skupini, in sicer na pozitivne in na negativne. Kaj so pozitivni mediji, kaj nam povzročijo pozitivni mediji? Torej s pozitivnimi mediji imamo lažjo komunikacijo. Z enim klikom se lahko povežemo z ljudmi z vsega sveta. Spodbujajo izobraženost pri mladih. Lahko imamo nek prvi vir informacij, t.j. napišemo in dobimo vse odgovore. Smo informirani, vemo, kaj se dogaja po svetu in se znamo tudi na to odzivati. In pa ozaveščajo o različnih stvareh, nam dajo vedeti, kaj je prav in kaj narobe.

Je pa tudi ogromno negativnih stvari. Največji problem medijev je zmanjšana družabnost oz. komunikacija med mladimi. Veliko mladih se raje poslužuje interneta, različnih družabnih omrežij kot pa da bi šli ven in se dejansko družili. Zmanjšana je komunikativnost. In pa mediji so velikokrat preveč manipulativni. Preveč napihnejo stvari, si jih izmislijo. Cenzura tu ni mogoča, ampak lahko bi vsak novinar pisal tako, kot je res. Je pa v medijih tudi preveč potrošništva. Zakaj? Reklame in to... vse se znajde na internetu in pripravi ljudi do tega, da kupujejo stvari, ki mogoče sploh niso potrebne. Npr. vsi poznamo te reklame na televiziji in izdelki mogoče niso nujni za nas, ampak jih vseeno kupimo, ker so na televiziji prikazani zelo dobro. Mediji pa nam nekako tudi povzročajo nerealni vzor. Prikazujejo nam neko zunanjo podobo človeka, neko popolno podobo in to je negativna stvar.

Zdaj, do kakšnih zaključkov smo prišli? V zvezi z mediji moramo dosti sami pri sebi razčistiti. Moramo imeti lastno presojo in se sami zavedati teh omrežij. Vzgoja o medijih je odvisna od staršev in od učiteljev. Tako kot nas vzgajajo od rojstva, koliko smo na internetu, koliko nam dajo sploh tega dostopa do takšnih in drugačnih zadev, je odvisno od staršev oz. od celotne družbe, ki nas obdaja. Oprli smo se tudi zelo na problem reklam. Po eni strani reklame morajo biti, ampak niso pa vse v redu. Npr. ene so zavajajoče in spodbujajo nezdrav način življenja. Zavedati se moramo, da ni vse v materializmu. Pomembna stvar pa je tudi omejitev družabnih omrežij in to v takem smislu, da se moraš ti odločiti, da boš eno uro na facebooku, ne pa cel dan. Če tu zapadeš v odvisnost, ti mora pomagati neka strokovna oseba, ker se iz tega ne moreš rešiti sam. Imamo pa eno vprašanje, za katerega želimo, da ga razčistijo sami pri sebi vsi tukaj prisotni. Torej: zakaj se tako pritožujemo nad tem, kako mediji vplivajo na nas, ampak jim to vseeno dovolimo?

Luka Černe, Nova Gorica: Dober dan še z moje strani. Ugotovili smo, da nam mediji dajejo tudi negativne novice, ker nas s tem bolj privabijo. Ljudje, ki slišijo negativne novice, so tudi sami bolj potrti, negativni in tudi ne vidijo pozitivnosti v tem. Mediji nam z vseh strani »trobijo«, da je vse negativno, kar vidimo in slišimo okrog sebe. Mediji tudi prikrivajo. Tega, kar jaz sedaj govorim, verjetno ne bodo povedali.

Lahko bi se bolj razvijalo prostovoljstvo in medgeneracijsko sodelovanje. Brez medijev. Sodelovali bi eden z drugim in ne bi rabili medijev. V povezavi s tem bi morali tudi urediti igrišča in ostale reči.

Imeli smo tudi še nekaj predlogov za vas (*pogleda goste*):

- Predlagamo akcijo »en dan brez medijev«. Različna društva bi organizirala različne dejavnosti in aktivnosti, mediji pa bi imeli na tisti dan samo pozitivne novice, nobenih negativnih.
- Lahko bi pripravili tečaj in predavanje za starše, ki bi se ukvarjala predvsem z otrokovo obsedenostjo z računalnikom.
- Predlagan je bil tudi post brez facebooka, to pomeni 40 dni brez facebooka... *smeh...* To je močen izziv.
- Mediji bi lahko najprej poročali o pozitivnih novicah, da bi nas napolnili s pozitivno energijo, šele potem s slabimi. Ali pa naj vsaj začnejo in končajo z dobrimi novicami.
- Napisi v lokalih – v drugih državah so to uvedli, npr. »tukaj si, da se pogovarjaš«, ne po facebooku. Bili bi brez prostega wi-fi ja.
- Ker pa je letos leto družine, naj se družine čim več igrajo.

Hvala!

... *aplavz...*

Imamo pa še eno vprašanje za vas, spoštovani (*pogleda goste*): Ali je politika prisotna v medijih?

Alenka Bratušek, predsednica vlade: Če sem prav razumela pogled, ste to vprašanje namenili meni. Jaz se sprašujem, če se brez politike ne bi zgodilo točno to, kar je rekel mlad gospodič: da mediji ne bi imeli o čem poročati. Ko gledate televizijo ali berete časopis, ni notri skoraj nič drugega kot politika in to kot vsi skupaj ugotavljate zelo, zelo negativno. Čeprav se tudi v naši državi dogajajo stvari, ki so pozitivne. Imam pa občutek, da je v naših medijih že tako, da dobra novica sploh ni novica, da je samo slaba novica, novica. Absolutno morajo mediji biti kritični, ampak nekaj je biti kritičen, nekaj pa je biti konstantno negativen. Sem kar malo

presenečena, da tudi mladi danes tukaj ugotavljate, da nam in vam mediji nosijo predvsem negativne novice. In zato manjka optimizma v Sloveniji in zato ste se vi danes pogovarjali tudi o tem, da je vsak neuspeh že zaključek, pa je dejansko daleč od tega. Tako kot je povedala ministrica, neuspehi so tisto, kar nam mora dati moč, da gremo naprej in v naslednjem koraku uspemo in smo še bolj močni. Morda bo minister za kulturo razmislil kaj pomeni predlog vaše skupine »en dan brez medijev«. Mogoče bi bilo v Sloveniji to res zanimivo poskusiti.

Nomi Hrast: Hvala. Prosim...

Uroš Grilc, minister za kulturo: Hvala lepa. Res ste v poročilu dali neverjetno natančno diagnozo, kakšno je stanje medijskega prostora pri nas. Ugotovili ste, da nas mediji bombardirajo z vseh strani, ugotovili ste – po neki zdravi pameti – da vsega ne moremo kupiti, kar mediji ponujajo. Ugotovili ste pa tudi, da je medijska svoboda vendarle neka evropska kvaliteta, ki ji moramo slediti in zato je potrebno biti na področju reguliranja medijev zelo, zelo previden. Kar se nam zdi pomembno in kar je treba poudariti, je: 1. Da se mladi gledalci ustrezno zaščitite, da so oddaje ustrezno označene, da znate razviti svoj lasten odnos do medijev. In medijska pismenost je eden od projektov, ki se ga moramo zelo resno lotiti v sodelovanju z vašimi učitelji, vašimi mentorji in upam, da tudi v sodelovanju z medijskimi hišami. Namreč, kako bomo sami neki kritični sprejemniki tega, kar nam mediji ponujajo; kako bomo znali ločiti tisto, kar nam mediji posredujejo kot neko informacijo, kot neko dejstvo, kot neko resnico od tega, kar morda ne drži. V tem je medijska pismenost zelo, zelo pomembna. Moram vas pa spomniti na eno točko, ki govori o tem, kakšno moč imajo mediji danes. Znan francoski sociolog je detajlno raziskoval medije in povedal naslednje: mi smo svobodni samo tisti trenutek, ko vključimo televizor, da bi ga izključili – takrat pa nismo več svobodni. Smo že v mreži medijev. Hvala!

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Pa bi prosila ljubljansko regijo...

NN: Hvala za besedo. Zdi se mi, da mediji zelo vplivajo tudi na naše mnenje. Npr. ko gledamo nekoga, ki ga sploh ne zanima obnašanje slavnih oseb, izve to od drugih oseb, ki gledajo in poslušajo to na vsakem koraku. Tudi če te neka stvar ne zanima, izveš o njej v vsakem primeru. Zdi se mi tudi, da mediji dajejo preveč napačna mnenja o nekih stvareh. Vrnila bi se še malo nazaj – glede dosežkov. Morali bi imeti veliko podporo svojih bližnjih, v šolah bi morali učiti bolj praktične stvari, ki nam bodo pomagale v življenju in ne samo teorijo, ki nam ne bo kaj dosti pomagala v različnih življenjskih situacijah. Hvala!

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Gospa Potrata...

Majda Potrata, poslanka v Državnem zboru RS: Hvala za besedo predsednica. Rada bi rekla, da sem zaradi EMŠO-ja zasvojenka s tiskanimi mediji. Poleg začetka, ki ima politiko, poleg osmrtnic in črne kronike, je v časopisu tudi sredinski del, ki govori o kulturi, športu, znanosti. Tam najdem zase veliko pozitivnih novic. Zato zagovarjam pluralnost medijev, različnost tako po zvrsteh kot po vsebini. To so dobri mediji in se medijem ne bi odrekla. Imate pa še eno prednost. Predno sem postala političarka, sem 30 let delala v izobraževanju in eden od ciljev izobraževanja je razvijati bralno pismenost. In če vam šola lahko kaj dobrega da, je ravno to, da razvija vašo bralno pismenost, je to, da razvijate razumevanje besedil, da prepoznate parodijo od poročila. Da znate ceniti parodijo, da jo znate sprejemati in se ne jezite nanjo. To se mi zdi, se da razvijati in samo eno sporočilo bi

še imela ob koncu: bralna pismenost je po mednarodnih raziskavah med slovenskimi petnajstletniki slabo razvita. Premalo jih bere leposlovje. Zakaj je treba brati leposlovje? Zaradi tega, ker tako razvijamo različna razumevanje istega besedila; toliko, kolikor nas je tukaj, toliko različnih razumevanj istega besedila bi imeli. Zato je to silno pomembno in priporočam vam, da še vedno berete. Hvala lepa.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Kranj...

Tilen Jelenc, Kranj: Hvala za besedo. Vrnil bi se na temo politike v medijih. Vsi znamo naštet vsaj deset politikov, skorajda vemo, kje živijo in kakšne ljubljenske imajo, ne znamo pa npr. naštet treh slovenskih znanstvenikov. Jaz se komaj enega spomnim.

Nomi Hrast: Hvala. Potem naslednjo imamo dolensko regijo.

NN: Hvala za besedo, ki sem jo čakal eno šolsko uro. ... smeh... Drugače pa imam za povedati dve stvari: eno, ki se navezuje na to temo, eno pa, ki se navezuje na šolski parlament. Na to temo imam, kako bi se dalo medije izboljšati, da bi imeli nekaj, čemur jaz pravim »robinzonski seznam«. To je iz tiste knjige, ko je bil Robinzon na samotnem otoku in si je zapisal, kaj je dobro in kaj je slabo. In mislim, da bi to morali imeti mediji.

Druga stvar – imam pa vprašanje za predsednico vlade, in sicer iz vašega uvodnega pozdrava, ko ste rekli, da imamo ideje, katerih vi in ostali poslanci nimate. Jaz imam nasvet, kako bi lahko do tega prišli. Vzemite si eno sejo in tam pozabite, da vas karkoli obremenjuje in samo razmišljajte, ne da bi na karkoli drugega mislili, kaj in kako in kakšne bi lahko bile posledice. Potem si naredite seznam in šele potem razmišljajte o posledicah. Hvala.

... aplavz...

Alenka Bratušek, predsednica vlade: Najlepša hvala. Spoštovani mladenič – in res je, odkar sem jaz tukaj, je čakal na besedo. Ste v parlamentu, nisem dobro pogledala naokoli, ampak mislim, da so prisotni samo štirje poslanci od devetdesetih. Jaz osebno takoj podprem vašo idejo, da se enkrat na mesec pogovarjamo o vaših idejah, brez tega, da gledamo iz katere strani, iz katerih ust prihaja, ampak da se vsi skupaj ukvarjamo samo s tem, ali je to dobro za državo ali ne. Sama sem zelo kratek čas v politiki, kot sem že povedala, eno leto sem sedela v tem Državnem zboru in vmes tudi kdaj izgubila upanje, da lahko dobre ideje spraviš v življenje. Upam, da bodo kolegi poslanci, ki so danes z nami, vašo željo prenesli vsem ostalim in da se bodo znali dogovoriti, kako to idejo spraviti v življenje.

Nomi Hrast: Hvala. Piran...

Martin Ilievski, Piran: Jaz imam eno vprašanje za vas: Kaj vas ne moti to, da si izmišljujejo pesmice za slabe stvari o vas? Na splošno vse vas...

Alenka Bratušek, predsednica vlade: ... in kaj mi pomaga tudi če me moti? Tako kot je rekla prej gospa Potrata: znati je treba prebrati tudi kakšno stvar o sebi, ki je mogoče napisana na kritičen način. Morali pa bi se skupaj potruditi, da bi se stvari, ki so škodoželjne, hudobne, laži, zmanjšale. Res je, da tudi v naših časopisih najdeš – tako kot je povedala gospa poslanka – na sredini, pa na žalost velikokrat tudi izpustiš kakšno dobro in zanimivo stvar. Vse prevečkrat pa so naslovnice in tudi začetki polni vsega drugega, tudi negativnega, tudi laži, podtikanj. Nisi najbolj vesel, ko takšne stvari o sebi slišiš ali bereš. Ne znam pa povedati, kaj narediti, da bi tega v naši državi bilo čim manj.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Velenjska regija...

Borut Petrovič, Velenje: Lep pozdrav še enkrat. Predno bom začel, vas prosim, da razumete, da nočem žaliti nikogar. Ampak veste, v medijih je res preveč politike. Zdaj pa: mediji trdijo eno, vi trdite pa drugo. Vemo, da mediji radi napihnejo ali pa se tudi kdaj zlažejo, vi pa tudi niste bili vedno iskreni z nami, tako da zdaj ne vemo, kaj naj verjamemo. Hvala.

... aplavz ...

Nomi Hrast: Hvala. Notranjska regija...

NN: No, kolega s Primorske je čakal mogoče eno uro, jaz pa že od prve teme čakam. Ko smo govorili o medijih, bi rad povedal, da nas, mladino, ki veliko časa preživimo pred računalnikom, bi morali nekako spraviti ven. To so si izmišljali že pred stotimi leti v Angliji. Kdo pa si je to izmislil? Robert Baden-Powell. Izmislil si je skavtstvo, v Sloveniji pa poznamo še tabornike. To je zelo v redu in ta gibanja podkrepijo otrokove fizične sposobnosti, psihične sposobnosti in tudi duhovne sposobnosti, predvsem v s skavtstvu. Obenem jih tudi vzgajajo v aktivne in zavestne državljane. Smo v naravi in nismo pred računalniki. Bistvo tega pa je, kar je Baden-Powell že pred stotimi leti izumil oz. je zbral prve ljudi in razširil po celem svetu, to je neka rešitev... Poleg so pa seveda še športi, glasbena šola, itd. To so rešitve, da nismo pred računalnikom. Hvala.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Ker pa nas čas že preganja, bi prosila dolenjsko regijo, da poda zaključno misel.

David Rupčič, Dolenjska: Najlepša hvala za besedo. Navezal bi se malo nazaj, ker me prav zanima. Veliko študentov gre študirati npr. na Oxford in druge fakultete v tujini. Novinarji so jih zbrali in jih poslali v Slovenijo kot na nek sestanek. Povedali so, kako je na njihovih fakultetah, itd. in po koncu so jih novinarji vprašali, kaj si mislijo o Sloveniji in če bi prišli nazaj v Slovenijo? Večina jih je odgovorila, da je Slovenija zelo lepa dežela z veliko zelenja, a da ne bi prišli nazaj. Bi pa vprašal, zakaj mislite, da so tako odgovorili? Hvala.

Nomi Hrast: Hvala. Hm.... ja, prosim...

Fani Nolimal, Zavod RS za šolstvo: Jaz bi se pa rada odzvala na tisto vašo pobudo, da bi šola morala učiti čim več praktičnih reči, da bi morali več vedeti o znanstvenikih in o znanosti kot taki... V učnih načrtih so vse te veščine lepo zapisane. Na nas, pedagoških delavcih, je, da te reči učence v šolah naučimo. Predlagala bi vam, da vi naredite podobno posvetovanje kot ga imate danes v parlamentu, na ravni vaše šole. Povabite ravnatelja, povabite vaše učitelje, druge strokovne delavce in jim poveste, kateri so vaši interesi, kaj vi potrebujete, da bi vaše talente razvijali na tistih področjih, za katere v tem trenutku čutite premalo spodbud.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Še ...

Alenka Bratušek, predsednica vlade: Glejte, zakaj se mladi, ki gredo iz države, ne želijo vračati? Tega ne vem, to vam jaz težko odgovorim, to bi bilo potrebno vprašati njih. Lahko vam pa povem, da sem govorila s kar nekaj mladimi, ki so delali zunaj, ko pa so si ustvarili družino, so se vrnili. Vsi po vrsti so povedali, da je Slovenija bistveno lepša in bolj prijazna do družinskega življenja kot pa marsikatera zahodna država. Prepričana sem, da je temu resnično tako.

Zdaj pa mi dovolite, da se vam še enkrat zahvalim, da sem lahko bila z vami, poslušala, kaj imate za povedati in vesela sem, da se vas tako veliko javlja k besedi z zelo zanimivimi idejami. Na koncu, drage šolarke in šolarji, bodite vedoželjni, upajte si in če vam kdaj ne uspe, ne obupajte, ampak poskušajte znova in znova. Mogoče bi bilo z vami, istimi, zelo zanimivo narediti pogovor čez 10 let in takrat poslušati, kaj smo se pogovarjali in ugotoviti, kaj čez 10 let še vedno drži.

Še enkrat pa iskrena hvala, da sem danes lahko bila z vami.

Nomi Hrast: Najlepša hvala. Sedaj pa se predsednica vlade in ministra poslavljajo in hitijo opravljati svoje druge pomembne naloge za vodenje države. Spoštovani gostje, zahvaljujemo se vam, da ste nas danes poslušali in upamo, da boste naše predloge kmalu vključili tudi v vaše delo. Želimo vam veliko uspeha pri delu in vas lepo pozdravljamo.

Sedaj pa... opravičujem se, če kdo od vas ni prišel na vrsto. Naš cilj je, da zberemo čim več različnih mnenj od čim več vas. Torej, da nadaljujemo ... zaključili smo z razpravo. V ponos nam je, da lahko v imenu otrok Slovenije danes razpravljamo tukaj, kjer se sicer sprejemajo zakoni in določa delovanje in razvoj Slovenije. Sledijo pa povzetki tega, o čemer smo danes tukaj razpravljali. Kmalu za tem pa bomo tudi razglasili temo za 25. otroški parlament, ki bo prav tako – upamo seveda – potekal v Državnem zboru Republike Slovenije.

Prosim Urško in Petra Alojza, da na kratko povzameta sklepe današnjega nacionalnega otroškega parlamenta z naslovom *Razmere v družbi*. Hvala.

Urška Filipič, Pomurje: Vesela sem, da vas lahko pozdravim tudi v mojem imenu.

V prvi skupini ste se pogovarjali o drugačnosti oz. o diskriminaciji. Poudarili ste razliko, kaj pomeni biti drugačen in kaj pomeni biti različen. Ugotovili ste, da imamo ljudje različne interese in da včasih povzdigujemo sebe nad drugačne od nas. Moramo se vprašati zakaj in ali res to želimo? Živimo v socializirani družbi, kar je lahko dobro ali slabo, saj se sprašujemo, če nas bodo drugi sprejeli takšne kot smo. Biti moramo pogumni in ponosni na to, da smo drugačni. Misliti moramo na svojo prihodnost in se zavedati svojih napak, saj nihče ni popoln. Z napakami se moramo soočiti. Kasneje

smo ugotovili, da smo si ljudje različni, a vseeno enaki in da moramo pravice dati tudi drugim. Drugačnost lahko bogati naše življenje. Moramo se spoštovati, pomembna je vzgoja staršev. Potrebujemo več drugačnih ljudi, ki skupaj delajo, razmišljajo in se pogovarjajo. Spoštovati moramo drugačne in s tem moramo začeti že sedaj v okolju z družbenimi omrežji, v šoli in drugje. Sprejemati moramo tiste, ki se trudijo in delajo dobro, kajti videz ni pomemben. Pomembne so vrednote, ki jih nosimo v svojem srcu.

V drugi skupini ste se pogovarjali, da so naši cilji lahko zelo podobni, a hkrati zelo različni. Želimo si samostojnosti, končanje šole, itd. Ugotavljamo, da so storitve predrage, da nam nekaterih ciljev ni mogoče doseči zaradi socialnih težav, negativnega vpliva vrednot, ki prevladujejo v današnjem svetu, tudi pritisk družine, šole in družbe lahko vpliva na našo uspešnost. Na nas vpliva tudi učni uspeh, za katerega smo odgovorni sami. Za doseganje ciljev je zelo pomemben naš trud, spodbuda šole in države. Potrebujemo pomoč na lokalni in državni ravni, izpostavili pa ste problem bega možganov oz. izseljevanja mladih, nadobudnih ljudi v Avstrijo, Nemčijo, Veliko Britanijo in druge države. Kasneje v razpravi ste izpostavili to, da bi v Sloveniji morali vzpostaviti takšne pogoje, da se mladi ne bi toliko izseljevali. Potrebno je vzgojiti ljubezen do svoje domovine, da se bodo mladi vseeno radi vračali. Ljudje si želijo izobraževanja in služb v tujini, ker so le-te tam zagotovljene, v Sloveniji pa trenutno ne. Izgubljam mlade, nadarjene ljudi, izpostavili pa ste krizo vrednot in gospodarstva. Potrebno se je znajti in izbrati tudi kakšno drugo pot. Moramo si pomagati in razmišljati, potrebujemo oporo družine in družbe, hkrati pa si želimo, da bi si vsi ljudje in država prizadevali za to, da bi mladi ostajali pri nas.

Peter Alojz Marn, Dolenjska: V čast mi je, da sem lahko tukaj in podam zaključke.

Najprej tretja skupina oz. tema *revščina in brezposelnost mladih*: omenili ste, da ni brezplačnega šolstva; želja je po izobrazbi in ne po delu, kar pomeni, da si človek želi izobrazbe, da bo nekaj znal, ne upa pa si te izobrazbe uporabiti za to, da bo lahko delal v naprej. Omenil bom dve vprašanji, ki ste ju izpostavili: a) Za koliko ste si pripravljeni zmanjšati plačo? in b) Zakaj so neplačniki davkov nekažnovani oz. premalo kaznovani? Na obe

vprašani so odgovorili politiki, ki so v večini že odšli. Predlagali ste tudi dve rešitvi, in to je: solidarnost drug do drugega in štafete pozitivne. V razpravi ste poudarili, da se prihodnost vidi v poklicih oz. v naravoslovnih smereh, občutek pa imate, da ste premalo seznanjeni s poklici oz. z izbiro. Pomembno je, da tisto, kar delamo, delamo dobro, ne da opravljamo nek priznan poklic in ga opravljamo slabo. Ne smemo se osredotočati na poklic, ampak na vedo, ki zajema naš poklic. Denar bi lahko razporedili med več nižjih plač, tukaj ste omenili primer zdravstva, kjer imajo zdravniki prevelike plače, zdravnikov je pa trenutno premalo. Strinjamo se, da smo mi generacija, ki dela spremembe, predsednica vlade Bratuškova pa je omenila, da je premalo pozitivnosti. Omenjeno je bilo, da so poslanci marionete, vodene od »stricev iz ozadja«. Predsednica vlade misli, da je davek na nepremičnine eden od najbolj pravičnih davkov v Sloveniji, saj tisti, ki ima več, plača več.

Četrta skupina je bila *vpliv medijev*. Poročali ste o tem, da obstajajo pozitivni in negativni mediji. Omenili ste zmanjšano družabnost in komunikativnost kot stvari, ki jo prinašajo mediji. Ti dve stvari sta negativni stvari, saj zmanjšanje družabnosti in komunikativnosti vodita do tega, da se ljudje ne znajo več pogovarjati. Obstaja veliko nerealnih vzorov in zavajanja preko medijev, predlagali ste oddajo za starše o otrokovi zasvojenosti in dan, ko bi mediji poročali samo o dobrih novicah. Imeli ste tudi vprašanje, ali je politika prisotna v medijih? Alenka Bratušek je odgovorila, da je v medijih večinoma samo slabo, presenečena pa je, da nam mediji nosijo negativne novice. Omenili ste, da je treba bolj intenzivno sodelovati z mediji. V razpravi ste povedali, da je vplivnost medijev prevelika, da nam mediji velikokrat podajajo napačna mnenja. So pa mediji tudi dobri, ker nas seznanjajo s kulturo in drugimi uporabnimi stvarmi. Poslanka ga. Potrata je omenila, da je bralna pismenost premalo razvita in da je v medijih napačna usmerjenost. To pomeni, da otroci v Sloveniji premalo beremo in tako premalo širimo svojo razgledanost. Napačna usmerjenost v medijih je predvsem to, da se mediji koncentrirajo na stvari, ki niso tako pomembne, npr. kaj se dogaja s tem ali onim zvezdnikom, niso pa toliko osredotočeni na probleme malega človeka. Luka je predlagal izboljšanje medijev z »robinzonskim seznamom«. Pojavilo se je tudi vprašanje, če politike moti, da pišejo slabo o njih. Jaz sem odgovor povzel, da je treba kritiko sprejeti, kakršna pač je in da je potrebno iti naprej. Človek ni vesel, ko sliši laži o sebi, jih pa konec koncev slišimo vsak dan. Mladino bi morali spraviti iz računalnikov, podali ste primer skavtov ali tabornikov, ki na nek način delajo tudi aktivnega državljana. Otroci bi morali bolj komunicirati s pedagoškimi delavci na šoli in predlagali ste, da bi imeli mesečna srečanja učencev, ravnateljev, učiteljev in drugih delavcev. Hvala!

... aplavz...

Nomi Hrast: Hvala. Sedaj pa prosim Marino, da razglasi, katera tema je bila izbrana za prihodnje leto.

Marina Vitković, Nova Gorica: Lepo pozdravljeni. Torej, izmed osmih predlaganih tem, ste največ glasov namenili temi **IZOBRAŽEVANJE IN POKLICNA ORIENTACIJA**. Tema je prejela 59 glasov in to je tema za 25. otroški parlament. Hvala.

... aplavz...

Nomi Hrast: Hvala, Marina. Torej tema, ki jo bodo naslednje leto obravnavali na 25. otroškem parlamentu bo izobraževanje in poklicna orientacija. Zdaj pa bi se pred zaključkom današnjega srečanja v imenu vseh nas, mladih, rada zahvalila: Državnemu zboru RS, da smo lahko gostovali v teh prostorih in vsem poslanskim skupinam, da ste nam v vaši restavraciji omogočili kosilo. Hvala vsem, ki omogočate delovanje otroških parlamentov, zlasti mentoricam in mentorjem v osnovnih šolah, regijskim koordinatorjem in koordinatorkam

Otroški parlamenti

60let
Zveza Prijateljev Mladi
Mladine Slovenije

Miklošičeva 16, 1000 Ljubljana, Slovenija
www.zpms.si, info@zpms.si
tel: +386 1 2396 710, 2396 720
faks: +386 1 2396 722
Slovenian Association of Friends of Youth

otroških parlamentov ter Zvezi prijateljev mladine Slovenije za vso pomoč. Hvala pa tudi tistim, ki ste prispevali gradivo za nas učence: Zvezi prijateljev mladine Slovenije, TOM telefonu, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, Društvu Unicef Slovenija, Arnesu, Založbi Rokus Klett, Centru za varnejši internet in projektu Safe.si ter Slovenski filantropiji. Prosim zbrane, da vsem v zahvalo namenimo en velik aplavz. ... *aplavz...*

Sedaj sledi kosilo v dveh skupinah. Tisti, ki ste v prvi skupini, greste takoj v restavracijo v klet, druga skupina pa počaka v predhodku velike dvorane. Ker pa nas ob 15.30 uri čaka še en dogodek, okrogla miza ob 25. obletnici sprejetja Konvencije o otrokovih pravicah, vse vljudno prosim, da pojedete hitro in da se ne zadržujete predolgo v prostorih Državnega zbora. Hvala.

S tem pa tudi zaključujemo 24. nacionalni otroški parlament na temo Razmere v družbi. Hvala, da ste bili danes z nami.

... *aplavz...*

Zaključek: ob 14.05 uri

Zapisali:

Petra Zega, strok. sodelavka ZPMS in
Sara Kovačič, študentka FSD na praksi

Fotografije:

Simon Ogulin, ZPM Ljubljana Moste – Polje

Gradivo, ki so ga prejeli mladi parlamentarci

SEZNAM MLADIH PARLAMENTARCEV IN PARLAMENTARK

24. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

Regijsko območje: Celje

Regijska koordinatorka: Dragica Poznič, MDPM Celje

ANA	BLATNIK
KLARA	BREŽNIK
ŽANA	HOČEVAR
BRINA	JENČEK
TIM	KRHLANKO
MAKS	MOSER
REBEKA	NOVAK
ŽIGA	PESJAK
TADEJA	SELIČ MLAKAR, učenka novinarka

Regijsko območje: Dolenjska

Regijski koordinator: Janez Pavlin, DPM MOJCA Novo mesto

REBEKA	BARTOLJ
LOTI	KAVŠEK
LENART	LAVRIH
LARS	LENARČIČ VIDIC
PETER ALOJZ	MARN
DAVID	RUPČIČ
MATEVŽ	TURK
AJDA	BLATNIK, učenka novinarka
LUKA	HADL, učenec novinar
NEJKA	OMAHEN, učenka novinarka

Regijsko območje: Izola

Regijska koordinatorka: Barbara Motoh, DPM Izola

URŠKA	MORGAN
-------	--------

Regijsko območje: Jesenice

Regijski koordinator: Boštjan Smukavec, ZDPM Jesenice

TARA	MOHORIČ
BENJAMIN	POTOČNIK
JAKA	DOLŽAN LUKEŽIČ, učenec novinar

Regijsko območje: Koper

Regijska koordinatorka: Irena Morgan, DPM Koper

JAN	KREVATIN
METKA	MIHALIČ
ZALA	PREGELJ
GAJA	URANJEK, učenka novinarka

Regijsko območje: Koroška

Regijska koordinatorka: Vesna Lujinović, DPM Koroške

MAJA	DOLIČ
MONIKA	DROL
ANA	HRIBERNIK
MARTINA	MRAKIČ
LILI	VOGEL
IVANA	NAMAR, učenka novinarka

Regijsko območje: Kranj

Regijski koordinator: Franc Kržan, DPM Kranj

JAN	BITEŽNIK
TILEN	JELENC
AJDA	KOK
SAMO	KRANJC
NIKA	PODAKAR
NEŽA	POLLAK
OŽBEJ	VIDMAR
NIKA	MALI, učenka novinarka

Regijsko območje: Kras in Brkini

Regijska koordinatorka: Ana Pangos, MDPM Sežana

LARA	MOŽE
ŠPELA	RESMAN, učenka novinarka

Regijsko območje: Krško (Posavje)

Regijski koordinator: Uroš Brezovšek, ZPM Krško

KRISTJAN	KOČEVAR
ANA	OMERZEL
AJDA	ŠPANRING
ALEN	KERKOČ, učenec novinar

Regijsko območje: Ljubljana (in okolica)

Regijska koordinatorka: Tanja Povšič, MZPM Ljubljana

JAN	BOJOVIČ
ALENKA	GOSARIČ
LEJLA	IČANOVIČ
MARTIN	JURKOVIČ
ANJA	KRALJ
MONIKA	LAH
NIK	LUKŠIČ
LUCIJA	LUNDER
TJAŠA	MALIS
MARTINA	MAROLT
BARBARA	PAVLIČ
DOMEN	PINTAR
TELA	RAVNIKAR
LEON	SAMOTORČAN
NINA	STRAŽIŠAR
URH	ŠTEMPIHAR JAZBEC
ZALA	VUGA
SARA	VUJIČIČ
JAKA	SMREKAR, učenec novinar

Regijsko območje: Maribor

Regijska koordinatorka: Kornelija Kaurin, ZPM Maribor

SARA	FERJUC
MARTINA	FRIDL
NOMI	HRAST
URBAN	KOLER
NIKA	MOTALN
LAURA	MUNIŠIČ
JANA	RUMPF
ŽIGA	STOPINŠEK
LAURA	ŠTAMPAR
ANA	
VILHELMINA	VERDNIK, predsednica 23. NOP
ANADEJA	BAJZEK, učenka novinarka

Regijsko območje: Notranjska

Regijska koordinatorka: Patricija Frlan, DPM Notranjska

JOŠT	CANKAR
EDIN	ĆERMAN
FARAH SARA	KURNIK

Otroški parlamenti

Miklošičeva 16, 1000 Ljubljana, Slovenija
www.zpms.si, info@zpms.si
tel: +386 1 2396 710, 2396 720
faks: +386 1 2396 722
Slovenian Association of Friends of Youth

JULIJA	MIŠIČ
MAŠA	TRUBAČEV
ANJA	MOLEK, učenka novinarka

Regijsko območje: Nova Gorica (severna Primorska)

Regijska koordinatorka: Iva Devetak, MDPM za Goriško

NIKA VERONIKA	BELTRAM
MARUŠKA	BIZJAK
TIN	HADŽIČ ŽORŽ
MIRA	IGNJATOVIČ
KLARA	KERŠEVAN
TEODORA	KOMLENIČ
MIHAJLO	LADIČ
JAKOB	MUROVEC
MAX	PAHOR
MIHA	PODOBNIK
GAJA	PRINČIČ
KATARINA	ŠTEKAR
MARINA	VITKOVIČ
KLEMEN	ŽBOGAR
SARA	CANI, učenka novinarka
LUKA	ČERNE, učenec novinar
LUKA	ČUBRILOVIČ, učenec novinar
MAJA	KRAGELJ, učenka novinarka
DOMEN	MEDVEŠČEK, učenec novinar
SARA	MERMOLJA, učenka novinarka
NINA	PERŠIČ, učenka novinarka
JAKOB	SFILIGOJ, učenec novinar
EVA	STAMBOLDŽIOVSKI, učenka novinarka
LARA	ŠKORJANC, učenka novinarka

Regijsko območje: Ormož

Regijska koordinatorka: Aleksandra Kociper, MZPM Ormož

MAJA	FILIPČ
JANJA	ŽINKO, učenka novinarka

Regijsko območje: Pomurje

Regijska koordinatorka: Mateja Leskovar, ODPM Ljutomer

MARUŠA	ATELŠEK
MAJA	BAGARI
LAURA	ČEH
URŠKA	FILIPČ

Otroški parlamenti

Zveza Prijateljev Mladi
Mladine Slovenije

Miklošičeva 16, 1000 Ljubljana, Slovenija
www.zpms.si, info@zpms.si
tel: +386 1 2396 710, 2396 720
faks: +386 1 2396 722
Slovenian Association of Friends of Youth

TJAŠA	GERIČ
PATRICIJA	KAUČIČ
ULA	LITROP
META	ŠTUHEC
NINA	ŽUNIČ, učenka novinarka

Regijsko območje: Piran

Regijska koordinatorka: Mojca Dolšak, DPM Piran

MARTIN	ILIEVSKI
--------	----------

Regijsko območje: Ptuj

Regijska koordinatorka: Urška Vučak (nadomešča Vojko Havlas, CID Ptuj)

PATRICIJA	ERHATIČ
ASTRID	MAROVIČ
IVANA	ILEC, učenka novinarka

Regijsko območje: Šmarje pri Jelšah

Regijska koordinatorka: Nataša Martini, OŠ Bistrica ob Sotli

*regijski koordinatori rotirajo – vsako leto se menjajo

LUKA	FENDRE
DAVID	ŽURAJ
ANA	RAUTNER, učenka novinarka

Regijsko območje: Velenje

Regijska koordinatorka: Kristina Kovač, MZPM Velenje

NINA	ABERŠEK
PINA	DRŽAN
ANA	GREGORN
ANIKA	JAGARINEC
BORUT	PETROVIČ
MAJA	TRUŠNOVEC
TOMAŽ	BRIŠNIK, učenec novinar

Regijsko območje: Zasavje

Regijska koordinatorka: Tanja Šibila, DPM Zagorje ob Savi

*regijski koordinatori rotirajo – vsako leto se menjajo

KLARA	GAJŠEK
NIKA	LAVRIČ
ANJA	PAVČNIK
PRIMOŽ	PUNGARTNIK
MATIC	KREMŽAR, učenec novinar